Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Archive Cypriot Newspaper Materials Kypriakos Fylax

1909-05-09

þÿ š Å À Á ¹ ± º Ì Â ¦ Í » ± ¾ - ± Á . 1 6 2

Library of Neapolis University Pafos

http://hdl.handle.net/11728/9276

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΕΤΟΣ Δ' ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) 9 ΜΑΪΟΥ 1909 ΑΡΙΘ. 162

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Δι' επιστολαί τῇ Διευθύνσει. | ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 34. | Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρ. 2 | Ὑπεύθυνος Ἰδιοκτήτης ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΤΕΛΗ

Ἡ ἀδικαιολόγητος ἐπίμονος ἄρνησις τῆς Κεντρικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἐκ τῶν πολλαπλῶν οὗς εἰσπράττει φόρων ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἐκπαιδευτικὰς τοῦ φορολογουμένου λαοῦ ἀνάγκας, ἠνάγκασε τοῦτον ὅπως ἑκὼν ἄκων ἀναλάβῃ δι' ἐκτάκτων σχολ. τελῶν τὴν σύστασιν καὶ συντήρησιν σχολείων, τῆς ὅλης δὲ δαπάνης ἡ Κυβέρνησις μόλις τὸ τρίτον χορηγεῖ ἀπὸ τῶν γενικῶν προσόδων. Τὸ γεγονὸς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν εἶναι χαρακτηριστικὸν γνώρισμα ἀστόργου καὶ τυραννικῆς αὐτόχρημα Κυβερνήσεως, ἀρνουμένης εἰς τὸ ὑπήκοον αὐτῆς τὸν ἐπιούσιον πνευματικὸν ἄρτον, ἀφοῦ ἀφαιρέσῃ αὐτὸν καὶ τὸν ἄρτον τὸν σίτινον.

Μάτην οἱ ξένοι κυβερνῆται ἀπαριθμοῦσι τὰ πρὸς τοὺς ὑπηκόους αὐτῶν ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς διακυβερνήσεως αὐτῶν, ἐν οἷς τὴν πρώτην κατέχουσι θέσιν ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου καὶ τῆς συνειδήσεως, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ δημοσία ἀσφάλεια καὶ ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ἐλευθερία.

Ἐφόσον οἱ κυβερνῆται οὗτοι δὲν φέρουσι σύντονον τὴν προσοχήν αὐτῶν ἐπὶ τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξιν καὶ διάπλασιν τοῦ λαοῦ οὔτε πεπολιτισμένοι, πολλῷ δ' ἧττον φιλελεύθεροι, οὔτε ἀγαθοὶ καὶ φιλάνθρωποι δύνανται νὰ θεωρῶσιν ἑαυτοὺς ἢ νὰ νομίζωνται παρ' ἄλλων. Καὶ ἂν τὴν ὑποτελῆ χώραν ἀνεδείκνυον νέον ἐπίγειον παράδεισον, ἡ εὐτυχία τῶν βιούντων ἐν αὐτῷ θὰ ἦτο πλουσία καὶ δαψιλὴς νομῇ ἀλόγων ζώων οὐχὶ δὲ καὶ ὄντων λογικῶν, ἅτινα τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν ἀπολαμβάνουσι μόνον διὰ τῆς διανοίας καὶ τῆς καρδίας, διὰ τοῦ γνωστικοῦ δηλονότι καὶ τοῦ θυμικοῦ.

Μάτην θὰ διακηρύττουσιν οἱ περὶ τὴν λαϊκὴν παίδευσιν ἀδιάφοροι καὶ βάσκανοι ἴσως κυβερνῆται πρὸς τὴν λαϊκὴν παίδευσιν ὅτι καὶ δημόσια ἔργα ἐκτελοῦσι καὶ περισσεύματα ἀποταμιεύουσιν ἐκ προνοίας διὰ τὰ δυστυχῆ ἔτη καὶ πᾶσαν ἄλλην ποιοῦνται φροντίδα ὑπὲρ τῆς ὑλικῆς εὐημερίας τῶν ὑπηκόων, οὓς τρέφουσιν ὡς ἀσιάται δεσπόται διαφθείροντες αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ διαφθειρόμενοι.

Μέτρον τῆς ἀληθοῦς καὶ πράγματι ἀνθρωπίνης προόδου εἶναι ἡ λαϊκὴ παιδεία, καὶ ὅπου αὕτη ἀκτινοβολεῖ ἐπὶ πάντα τὰ λαϊκὰ στρώματα τὸ εὐεργετικὸν φῶς καὶ τὴν ζωογόνον αὐτῆς θαλπερὰν αὔραν, ἐκεῖ, παρὰ πᾶσας τὰς ἀντιξόους πολιτικὰς συνθήκας, συντελεῖται ἡ ἀληθὴς πρόοδος καὶ ἐπικρατεῖ ἡ πραγματικὴ εὐημερία.

Ἡ προνομιοῦχος ἄλλοτε ρωσσικὴ Ἐπαρχία Φιλλανδία παρὰ τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν κείτοι λεπτόγεως, ἀπὸ φύσεως χώρα ἀνθυγιεινὴ ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ τὴν εὐτυχεστάτην καὶ προοδευτικωτάτην ἐπαρχίαν τῆς ἀχανοῦς ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας, χάρις εἰς τὴν εὐρυτάτην διάδοσιν τῆς παιδείας εἰς ἅπαντα τὸν λαόν. Ἡ λεπτόγεως χώρα μετετράπη εἰς εὔφορον καὶ βαθεῖαν ἄρουραν καὶ αὐταὶ αἱ σκοπελώδεις νησίδες τοῦ Φιννικοῦ κόλπου μετεμορφώθησαν εἰς κήπους θαλερωτάτους. Οἱ Φιλλανδοὶ δὲ ἀπετέλεσαν τὸ ἄριστον προσωπικὸν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ, ἐν τῷ στόλῳ καὶ ἐν τῷ στρατῷ, καὶ οὐδαμοῦ τῆς Ρωσίας λειτουργεῖ οἱαδήποτε βιομηχανία ἄνευ Φιλλανδῶν μηχανικῶν, μηχανουργῶν καὶ τῶν ἀρίστων ἐργατῶν. Πάντα δὲ ταῦτα συνετελέσθησαν ἐν Φιλλανδίᾳ, διότι πάντες οἱ κάτοικοι ἄρρενές τε καὶ θήλειες εἶναι ἐγγράμματοι πλὴν τῶν ἠλιθίων.

Ἔναντι τῆς Φιλλανδίας ἐκτείνεται ἡ Σκανδιναυικὴ Χερσόνησος, ἐφ' ἧς τέως ὑπῆρχε τὸ διαδικὸν βασίλειον Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, ἅτινα πρό τινων ἐτῶν ἐχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων.

Ἐν Σουηδίᾳ ἡ λαϊκὴ παίδευσις ἀπὸ μακροῦ χρόνου προσέλαβεν εὐρυτάτας διαστάσεις καὶ ὁ Σουηδικὸς βίος ἐξήρθη μέχρι σχεδὸν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ βίου. Ἐν τῷ Πανελληνίῳ Σταδίῳ κατὰ τοὺς τελευταίους Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας ἐρρίγησε τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος ἀναγνωρίσαν εἰς τὰ εὐσταλῆ καὶ ῥαδινὰ καὶ ὡραῖα σώματα τῶν Σουηδικῶν ὁμάδων γνήσια τέκνα καὶ θρέμματα τῆς ἑλληνικῆς ἀγωγῆς καὶ παιδεύσεως. Ἡ χιονοσκεπὴς ἐν πολλοῖς καὶ κρημνώδης εἰς μεγάλας ἐκτάσεις Σουηδία διατρέφει πληθυσμὸν σχετικῶς πυκνότατον, χάρις δὲ εἰς τὴν ἠθικὴν αὐστηρότητα ὁ πληθυσμὸς πολλαπλασιάζεται, καὶ ῥεῦμα συνεχὲς μεταναστῶν ἐκπηγάζει ἐκεῖθεν δι' Ἀμερικήν, ὅπου ἀποκαθίστανται ἄριστοι πολῖται περὶ πάντα οἱ Σουηδοὶ μετανάσται, καθ' ὧν οὐδέποτε παρεπονήθη ἡ Ἀμερικανικὴ Συμπολιτεία. Γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι λειτουργοῦσι καὶ προάγονται θαυμασίως, καταρράκται καὶ ποταμοὶ καὶ ῥύακες χρησιμοποιοῦνται ὡς κινητήριοι δυνάμεις, ἡ παγετώδης καὶ λεπτόγεως Σουηδία εἶναι μία τῶν μᾶλλον εὐημερουσῶν καὶ προοδευτικῶν χωρῶν. Σημειωτέον ὅτι καὶ ἐν τῇ εὐδαίμονι ταύτῃ χώρᾳ οὐδεὶς καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἀγράμματος.

Ἡ ὀρεινὴ Ἑλβετία ἀποτελεῖ λαμπρότατον παράδειγμα τῆς ἀνυπολογίστου δυνάμεως τῆς παιδείας, ἥτις μετὰ τῶν ἠθῶν καὶ τῆς διανοίας τῶν ἀνθρώπων μεταμορφώνει θαυμασίως καὶ αὐτὴν τὴν χώραν, ἣν οἰκοῦσιν οὗτοι καὶ διατελοῦσιν ἔτι ὑπὸ τὰς δυσμενεστάτας συνθήκας. Εἶναι ἡ τρίτη χώρα τῆς Ἑσπερίας Εὐρώπης, ἐν ᾗ ἀγράμματοι σχεδὸν δὲν ἀπαντῶσι, παιδαγωγικοὶ δὲ καὶ γυμναστικοὶ ἀπὸ τῆς Ἑλβετίας διασπείρονται καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον καὶ πανταχοῦ διάγουσιν εὐπρεπῶς καὶ διακρίνονται ἐπὶ μαθήσει καὶ ἀρετῇ. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἡ Ἑλβετία εἶναι μία τῶν εὐτυχεστέρων ἐν τῷ κόσμῳ χωρῶν, οὐδαμῶς ὑπερβάλλομεν, καὶ τὴν εὐτυχίαν ταύτην ὀφείλει εἰς τὴν εὐρύτατα διαδεδομένην λαϊκὴν παιδείαν.

Κοινότατον καὶ ἐπίτριπτον ἀπέβη τὸ τοῦ γερμανοῦ νικητοῦ τῆς Γαλλίας στρατάρχου Μόλτκε λόγιον, ὅτι ἡ νίκη τῶν γερμανικῶν ὅπλων καὶ ὁ στέφανος αὐτῆς ἀνήκει εἰς τοὺς γερμανοὺς δημοδιδασκάλους. Ἡ Γερμανία ἐξηγέρθη ἀπὸ τῆς ταπεινώσεως καὶ τοῦ ἐξευτελισμοῦ ἐθνικῶς καὶ πολιτικῶς διὰ τοῦ ἁπλέτου καὶ δαψιλοῦς φωτὸς τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν.

Ἡ ἀγγλικὴ ἐν Κύπρῳ Κυβέρνησις, εἴποτε ἐμερίμνα καὶ ἐφρόντιζεν εἰλικρινῶς ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ τῆς προόδου τοῦ λαοῦ, εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τὴν προσοχὴν αὐτῆς ὤφειλεν ὁλόκληρον νὰ στρέψῃ καὶ πᾶσαν νὰ καταβάλῃ προσπάθειαν ὅπως ἡ λαϊκὴ παίδευσις παρασχεθῇ ὁλοσχερῶς δαπάναις τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ καὶ ἐν εὐρυτάτῃ κλίμακι καὶ ἐκτάσει. Κακοδαίμων ὑπῆρχεν ἡ νῆσος ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κακοδοίκησιν οὔτε εἶδεν ὅμως ἡμέρας εὐτυχεῖς ὑπὸ τὴν ἀγγλικὴν διακυβέρνησιν. Ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία αὐτῆς ὑπόκεινται εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, καὶ διατελοῦσιν ἐν ἀρχεγόνῳ καταστάσει, ἡ νῆσος καίτοι οἰκεῖται ἀραιότατα ἀδυνατεῖ νὰ διαθρέψῃ τὸν ἀραιότατον αὐτῆς πληθυσμὸν καὶ πολλοὶ κατ' ἔτος μεταναστεύουσιν εἰς τὴν ξένην πρὸς ζήτησιν βιοπορισμοῦ.

Βαρέα καὶ σκανδαλώδη θεωροῦνται καὶ διακηρύσσονται τὰ σχολικὰ τέλη ὑπὸ ἐγκριτῶν ἀνδρῶν ἐν τῇ νήσῳ καὶ μέτρα καὶ σχέδια διάφορα προτείνονται πρὸς μετατροπὴν τούτων ἀπὸ ἐμμέσου εἰς ἄμεσον φόρον. Διαφωνοῦμεν ἄντικρυς πρὸς πᾶσαν τροποποίησιν μὴ τείνουσαν εἰς τὴν ἄρσιν τούτων ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ εἰς ὑποχρέωσιν τῆς Κυβερνήσεως ἵνα καταβάλλῃ ταῦτα ἐκ τῶν γενικῶν προσόδων.

Οὐδεμίαν ὁ Κυπρ. λαὸς ἔχει ὑποχρέωσιν ἵνα διὰ νέων καὶ ὑπερόγκων φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων ἀποπλύνῃ τὸ αἶσχος καὶ τὸ ὄνειδος ἀπὸ τῆς βρεττανικῆς κυβερνήσεως, ἥτις ἐπιδείκνυται τοσαύτην ἀδιαφορίαν καὶ ὀλιγωρίαν ἵνα μὴ εἴπωμεν καὶ ἐχθρότητα ἴσως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν τοῦ λαοῦ παιδείαν ὥστε νὰ μὴ διαφέρῃ ἐν τούτῳ οἱασδήποτε ἀσιατικῆς ἢ ἀφρικανικῆς ἀπολυταρχίας καὶ δεσποτισμοῦ.

Εἶναι λέγουσι βαρὺς καὶ ὀχληρότατος εἰς τὰς κοινότητας ὁ σχολικὸς φόρος καὶ ἐπὶ τούτοις σκανδαλώδης! Τόσον τὸ χειρότερον διὰ τὴν βρεττανικὴν Κυβέρνησιν, καθ' ἧς ὁ λαὸς οὗτος θὰ δικαιῶται νὰ ἀγανακτῇ καὶ νὰ ὀργίζηται. Ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ φορολογικῆς ἀνακουφίσεως διὰ τῆς προτεινομένης μετατροπῆς τῶν σχολικῶν τελῶν, διατί οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι νὰ φροντίζωσιν ὅπως καταστήσωσι τὸν σχολ. φόρον ἧττον ἐπαχθῆ καὶ ὀχληρόν; Ἂς ὑπάρχῃ οὗτος κέντρον καὶ σκόλωψ διηνεκὴς ἐν τῇ σαρκὶ τοῦ Κυπρ. λαοῦ ἵνα ἐξεγείρῃ τοῦτον διηνεκῶς κατὰ τῆς κυβερνητικῆς ἀστοργίας καὶ δημιουργῆται μεταξὺ τούτου καὶ τῆς Κυβερνήσεως εὐρύτατον χάσμα μίσους καὶ ἀπεχθείας.

Αἱ πεπολιτισμέναι καὶ ἐκπολιτιστικαὶ Κυβερνήσεις ὑπέρτατον ἔχουσι κάθηκον ὅπως προάγωσι τοὺς ὑπηκόους πνευματικῶς τε καὶ ἠθικῶς καὶ τοῦτο μὴ πράττουσαι ἀποβαίνουσι βάρβαροι καὶ τυραννικαί.

Ἔσχε τὴν λαμπροτάτην εὐκαιρίαν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐν Κύπρῳ ἵνα θεραπεύσῃ καὶ προαγάγῃ τὴν ἀρίστην καὶ ἀνθρωπιστικωτάτην ἐν τῷ κόσμῳ παιδείαν, τὴν ἑλληνικήν, παρὰ λαῷ ἑλληνικωτάτῳ· ἀντὶ τούτου ὅμως, φρικτὸν εἰπεῖν, ἄγγλοι κυβερνῆται καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι τὴν ἑλληνικὴν ἐν τῇ νήσῳ παιδείαν καὶ γλῶσσαν προσεῖδον δυσμενέστατα καὶ μὲ βάσκανον ὀφθαλμὸν, διενοήθησαν δὲ μάλιστα νὰ ἀποκορακίσωσιν αὐτὴν ἀντικαθιστάντες διὰ τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης.

Ἐὰν βρεττανοὶ ἀρχιτέκτονες ἐπεχείρουν νὰ βάλωσιν εἰς ἔδαφος τὸν Παρθενῶνα, καὶ ὡς ἀποζημίωσιν εἰς τὴν τέχνην νὰ ἀνεγείρωσιν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τὰ ἄριστα ὑποδείγματα τῆς γοτθικῆς ἢ ἄλλης ἀρχιτεκτονικῆς, θὰ ἐπεσπῶντο τὴν παγκόσμιον ἀγανάκτησιν καὶ καταλαλιάν, καὶ τοιοῦτον τινὰ βανδαλισμὸν δὲν ἐδίστασαν νὰ διανοηθῶσιν ἄλλοτε οἱ ἐν Κύπρῳ βρεττανοὶ κυβερνῆται, ἀντικαθιστάντες τὴν Ἑλληνικὴν διὰ τῆς Ἀγγλικῆς παιδείας. Ὅλον αἶσχος καὶ ὄνειδος εἰς Κυβέρνησιν ἀξιοῦσαν ὅτι κατέχει τὰ σκῆπτρα ἐν τῷ πολιτισμῷ.

Ἡ Α. Ε. ὁ Σὶρ Κάρολος Κὶγκ Χάρμαν παρὰ πάντων δικαίως ὁμολογεῖται ὁ ὑπὲρ πάντα προκάτοχόν του ἐργασάμενος καὶ μοχθήσας ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας τῆς ἐμπιστευθείσης εἰς αὐτὸν νήσου καὶ πρὸς τὴν πρωϊσταμένην Κυβέρνησιν μὴ διστάσας νὰ ἐπιμείνῃ ὑπὲρ οἰκονομικῶν παραχωρήσεων πρὸς τοὺς νησιώτας καὶ ὑπὲρ αὐξήσεως τῶν δαπανῶν πρὸς δημόσια ἔργα καὶ ἄλλας κυβερνητικὰς βελτιώσεις. Τὴν ἀρίστην ὅμως θὰ παράσχῃ ἐκδούλευσιν εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἡ Α. Ἐξοχότης ἂν πάσας τὰς προσπαθείας Αὐτῆς κατέβαλλε πρὸς ἄρσιν τοῦ σχολικοῦ φόρου, ἀναλαμβανούσης τῆς Κυβερνήσεως ὁλόκληρον τὴν ὑπὲρ ταύτης δαπάνην. Οὐ μόνον ἑαυτὸν θ' ἀναδείξῃ ἄξιον τέκνον τῆς Μ. Βρεττανίας ἀλλὰ καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὸ γόητρον τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως θὰ ἀναδείξῃ περιφανῆ εἰς τὰ ὄμματα τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς.

Ἀποκρούομεν διὰ ταῦτα πᾶσαν οἱανδήποτε μετατροπὴν τῶν σχολικῶν καὶ ἀξιοῦμεν ἵνα καταργηθῶσι ταῦτα καὶ ἐπιβαρύνωσιν ἐξ ὁλοκλήρου τὰς γενικὰς δαπάνας τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩ

Λυπούμεθα ἀδυνατοῦντες νὰ παρέχωμεν ἐγκαίρως καὶ στενὰς ἔτι περιλήψεις τῆς ἐν τῷ Νομοθ. Συμβουλίῳ ἐργασίας τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ἀντιπροσώπων ὑπὲρ τῶν συμφερόντων καὶ τῶν ἰδεωδῶν τῆς νήσου ταύτης. Οἱ ὑπὸ τὸ ἐθνικὸν πρόγραμμα καὶ τὴν ἐθνικὴν σημαίαν ζητήσαντες καὶ λαβόντες τὴν ψῆφον τοῦ Κυπρ. λαοῦ ἐνέμειναν πιστοὶ εἰς τὰς ἐπαγγελίας αὐτῶν καὶ διεξάγουσιν ἐρρωμένον καὶ ἀδιάπτωτον ἀγῶνα πρὸς τὴν ξένην Κυβέρνησιν ὁπλα ἰσχυρὰ μετερχόμενοι τοῦ λόγου τὴν δεινότητα, καὶ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας τὴν ἀκαταγώνιστον δύναμιν εἰς χεῖρας δεξιάς.

Τὸ σχέδιον τῆς Ἀντιφωνήσεως καὶ αἱ ἐλαφραὶ ἐν αὐτῇ τροποποιήσεις διέλαβον περὶ πασῶν τῶν ἀναγκῶν καὶ ἀξιώσεων τοῦ τόπου, ὑπεστηρίχθησαν δὲ καὶ ἐξήρθησαν προφορικῶς καὶ εὐρέως ἐν ταῖς συνεδρίαις τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου καὶ τὰ τηρούμενα πρακτικὰ θὰ παράσχωσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ μέλλοντος ἀδρότατα καὶ ἀληθέστατα ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς φιλοπάτριδος καὶ τὰ μάλιστα συνετῆς πολιτείας τῶν ἐθνικῶν ἀντιπροσώπων.

Μετὰ τὸ ἐπισημότατον ἔγγραφον τῆς Ἀντιφωνήσεως, ὅπερ πάντως μελετᾶται ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἀποικιῶν, αἱ συζητήσεις ἐφ' ἑκάστης πιστώσεως τοῦ Γεν. Προϋπολογισμοῦ διεξάγονται μετὰ δυνάμεως καὶ εὐρύτητος οὐδεμίαν καταλείπουσαι παρὰ τῇ Κυβερνήσει ἀμφιβολίαν ὅτι καὶ ὁ Κυπρ. λαὸς καὶ οἱ ἄξιοι αὐτοῦ ἀντιπρόσωποι ἔχουσι βαθυτάτην γνῶσιν τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, πληρέστατα δὲ κατανοοῦσι τὸ προσγινόμενον εἰς τὴν χώραν ἀδίκημα ὑπὸ τῆς ἀκάμπτου γλισχρότητος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἕκαστος κυβερνητικὸς κλάδος ἀπὸ τῆς ἁρμοστείας καὶ τῆς Ἀρχιγραμματείας μέχρι τοῦ κυβερνητικοῦ τυπογραφείου ὑποβάλλονται εἰς κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον αὐστηρὸν καὶ λεπτομερῆ καὶ μετὰ πατρικῆς στοργῆς καὶ μερίμνης οἱ ἐθνικοὶ ἀντιπρόσωποι περιβάλλουσιν ἅπαντας τοὺς ἰθαγενεῖς ὑπαλλήλους ἄνευ φυλετικῆς ἢ κομματικῆς διακρίσεως.

Ἡ ἐθνικὴ πολιτικὴ τῆς τελευταίας δεκαετίας ἐσημείωσε νέαν καὶ εὐοίωνον περίοδον ἐν τῷ ἐθνικῷ καὶ πολιτικῷ βίῳ τοῦ Κυπρ. λαοῦ, καθ' ἣν ἡ νῆσος αὕτη ἀπέβη στάδιον εὐγενεστάτων ἀγώνων ἐθνικῶν καὶ πολιτικῶν, καὶ καθολικὴ ἐγεννήθη κίνησις προοδευτικὴ εἰς ἁπάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις, πλὴν τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης μειονοψηφίας, ἥτις ἔσχε τὸ μέγιστον ἀτύχημα νὰ συνδέῃ τὴν τύχην αὐτῆς πρὸς τὸ κακοήθες ἐκεῖνο αἰσχρὸν πολιτικὸν παρελθόν.

Ὅστις ἔχει τὴν ὑπομονὴν ν' ἀναδράμῃ νοερῶς ἢ διὰ τῶν πρακτικῶν τοῦ νομοθετικοῦ καὶ εἰς τὴν δημοσιογραφίαν τὴν πρὸ δεκαετίας, μετὰ φρίκης καὶ ἀγανακτήσεως θὰ διέκρινε τὴν μεγάλην ἀντίθεσιν τοῦ ἀχρείου ἐκείνου πολιτικοῦ παρελθόντος πρὸς τὴν ἀπὸ δεκαετίας ἐγκαινισθεῖσαν καὶ διηνεκῶς ἐπιρρωννυμένην ἐθνικὴν πολιτικήν.

Οἱ ἐναρκτήριοι τότε λόγοι ἦσαν στατιστικαὶ περιλήψεις κακῶς συντεταγμένων λογαριασμῶν τῆς διαχειρίσεως ἐκμεμισθωμένης χώρας ὑπὸ ἐκμισθωτῶν, αἱ δὲ ἀντιφωνήσεις πενιχρόταται μὲν ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον, δειλόταται ὡς πρὸς τὸ ὕψος, ὁλοκοι καὶ βαρβαρίζουσαι περὶ τὸ λεκτικὸν καὶ καθόλου ἐνέφαινον ἀμάθειαν παχυλὴν καὶ ἄνοιαν ἀσύγγνωστον καὶ τῶν στοιχειωδεστάτων ἀναγκῶν καὶ τῶν οὐσιωδεστάτων δικαίων τῆς νήσου.

Αἱ πρὸ δεκαετίας ἐν τῷ Νομοθετικῷ συζητήσεις πλὴν ἐλαχίστων καὶ γνωστῶν ἐξαιρέσεων, ἦσαν ἄτοποι καὶ νερόβραστοι, ὁσάκις δὲν ἦσαν ὑστερόβουλοι καὶ μοχθηραί, ἀποβλέπουσαι εἴτε εἰς θεραπείαν προσωπικῶν συμφερόντων καὶ παθῶν εἴτε εἰς ἐξυπηρέ-

τησιν κυβερνητικῶν σχεδίων καὶ δια**θέσεων,** ὡς ἀντάλλαγμα ἀθεμίτου κομματικῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν συναλ**λαγῆς ἰθαγενῶν τινων** ἐπὶ βλάβῃ τῆς **χώρας.**

Τὸ μελάντατον στίγμα καὶ αἶσχος τῆς πολιτικῆς ἐκείνης περιόδου ἀπετέλεσεν ἡ ἐν τῷ Νομοθετικῷ καὶ ἐν ἄλλοις Συμβουλίοις καὶ Ἐπιτροπαῖς παρουσία ἐκφύλου καὶ καταπτύστου προδότου, τοῦ ὑπὸ τὸ ἐξελληνισμένον μὲν ὄνομα Λιασίδου, Σύρου δὲ τὴν καταγωγὴν καὶ ἀλλοθρήσκου κτηνανθρώπου, οὗτινος ἡ ἀπροσδόκητος ἐμφάνισις ἐπὶ τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς σκηνῆς τῆς Κύπρου ἐγένετο σύμπτωμα λώβης πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς.

Τὸ σωματικῶς διεστραμμένον καὶ ἠθικῶς ἐξηχρειωμένον τοῦτο ἀπόβρασμα διὰ τοῦ κόμπου δανείων πατριωτικῶν λέξεων καὶ φράσεων ἠδυνήθη νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς ἀήθεις ἔτι καὶ ἀπλοϊκοὺς περὶ τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας καὶ ὑπεισέδυ εἰς ἀξιώματα πολιτικὰ ἅτινα ἐξεμεταλλεύθη ἀναισχυντότατα πρὸς ἴδιον ὄφελος καὶ ἐπὶ μεγίστῃ βλάβῃ τῆς χώρας ἧς οὐ μόνον τὰ ὑλικὰ συμφέροντα κατεπρόδωκεν ἀλλὰ καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἐλυμήνατο ἀνευλαβέστατα καὶ τὰ κοινοτικὰ ἐβύθισεν εἰς βόρβορον ἠθικόν, ἐν ᾧ διήγαγεν ὅλον τὸν βίον του, καὶ τὰ εὐγενέστατα καὶ ὕψιστα τῆς νήσου ἰδεώδη ἐξεμυκτήρισε καὶ κατεχλεύασεν ἐνώπιον τῶν ξένων.

Οὕτω βρωμερὸν καὶ δυσῶδες τέρας **ἀξιοῖ νὰ ἐπικρίνῃ καὶ διαβάλῃ τὴν πολιτείαν τῶν ἐθνικῶν ἀντιπροσώπων, ἣν οὔτε νὰ νοήσῃ οὔτε νὰ ἀτενίσῃ δύναται.**

Μετὰ ρεζίλιδων καὶ χυδαίων διάγων ὑπολαμβάνει ὅμοιον τούτοις καὶ τὸν ἄλλον Κυπριακὸν λαὸν καὶ πιστεύει ἴσως ὅτι θὰ δυνηθῇ ποτε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν ἵνα καρπωθῇ νέα προσωπικὰ ὠφελήματα διὰ πίσης ἀτιμίας καὶ προδοσίας, ἅτινα ἐγένοντο τὰ μόνα προσόντα καὶ ἐφόδια τῆς πολιτικῆς δράσεώς του.

Εὐτυχῶς κίνδυνος τοιοῦτος ἀπεσοβήθη δὰ παντός, διότι, πλὴν τινων ρεζίλιδων, ὁ Κυπριακὸς λαὸς κατεδίκασε τὸ αἰσχρὸν πολιτικὸν παρελθὸν καὶ τοὺς δημιουργοὺς αὐτοῦ εἰς θάνατον οἰκτρόν.

ΤΟ ΣΧΟΛ. ΖΗΤΗΜΑ ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩ

Τῇ π. Πέμπτῃ εὐρεῖα καὶ σφοδρὰ ἐγένετο συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχολικοῦ ζητήματος ἐν τῷ Νομοθετικῷ Συμβουλίῳ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς Πιστώσεως τῆς Δημ. Παιδείας.

Ὁ κ. Θ. Θεοδότου κατήρξατο τῆς συζητήσεως· εὐρύτατα καὶ σαφέστατα κατέδειξε τὴν ὑποχρέωσιν ἣν ἔχει ἡ Κυβέρνησις ὅπως καταβάλλῃ ἅπασαν τὴν δαπάνην, μὴ ἀποκλείσας ὅμως ἀτυχῶς καὶ τὴν πιθανότητα τῆς μετατροπῆς τῶν σχολικῶν τελῶν εἰς ἔμμεσον φόρον ὑπείκων εἰς ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν πολιτικῶν ἐν τῇ νήσῳ συνθηκῶν παρὰ πολλῶν κοινοτήτων.

Μετὰ δικαίας ἀγανακτήσεως ὁ ἔγκριτος πολιτευτὴς ἤλεγξε τὴν πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια συμπεριφορὰν τοῦ Ἀρχιεπόπτου τῆς Παιδείας αἰδεσιμ. κ. Νιοῦχαμ καὶ τὸ ἄτοπον συνδυασμὸν τῆς Κυβερνητικῆς θέσεώς του μετὰ τῆς ἰδιότητός του ὡς διευθυντοῦ καὶ ἰδιοκτήτου ἰδιωτικῆς ἀγγλικῆς σχολῆς.

Ἐλλείψει χώρου ἀναγκαζόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν περιεκτικὴν περίληψιν μόνον τῆς νευρώδους καὶ πεπαρρησιασμένης ἀγορεύσεως.

«Δύο προτίθεμαι, λέγει, νὰ ποιήσωμαι παρατηρήσεις. Ἡ μία ἀφορᾷ **εἰς τὰ σχολικὰ δικαιώματα** ἅτινα ἀπέ**βησαν καταθλιπτικώτατος** φόρος, δν ὁ **ἑλληνικὸς πληθυσμὸς** τῆς νήσου ἠνέχθη **πρὸς συντήρησιν τῆς παιδείας του συμφώνως πρὸς τὰς παραδόσεις καὶ τὸν πολιτισμόν του. Μετὰ λύπης ὅμως βλέπομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπιμένει οὖσα ὑπεράγαν φειδωλὴ πρὸς τὰ σχολεῖα καίτοι ὀφείλει αὐτὴ ν' ἀναλάβῃ ὁλόκληρον τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεως τούτων. Ἐπειδὴ ὅμως θεωρῶ ὅτι τοῦτο εἶναι δύσκολον* ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἀνάγκη μετατροπῆς τῶν σχολικῶν τελῶν εἰς ἔμμεσον φόρον πρὸς ἀνακούφισιν τῶν φορολογουμένων. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ συμφωνία περὶ τῆς μετατροπῆς ἴσως ὅμως περὶ τῶν εἰδῶν ἅτινα θὰ ἐπιβαρύνῃ ὁ νέος φόρος. Πάντες βεβαίως θὰ εἶναι** σύμφωνοι ὅτι δὲν πρέπει **νὰ ἐπιβαρυνθῶσι** τὰ εἴδη τῆς πρώτης **ἀνάγκης,** φρονῶ δὲ ὅτι πρέπει νὰ φορολογηθῶσιν ἐπὶ πλέον ὁ καπνὸς καὶ τὸ τουμπέκι καὶ θὰ ηὐχόμην ἵνα ἡ μετατροπὴ αὕτη γένηται κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον, διορίσῃ δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν ἡ Κυβέρνησις ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος. Ἡ μετατροπὴ τοῦ φόρου θὰ ἄρῃ καὶ τὰ πολλὰ κατὰ τῆς κατανομῆς τῶν σχολ. τελῶν παράπονα καὶ τὰς αἰτιάσεις. Ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ διοίκησις θ' ἀπαλλαγῶσι πολλῶν ἐνοχλήσεων, καὶ ἀνετώτερον θὰ δύνανται νὰ μεριμνῶσι περὶ τῶν ἄλλων θετικῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας.

Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὸ ἕτερον ζήτημα, τὸ τοῦ Ἀρχιεπόπτου. Μετὰ τὸν διορισμὸν Ἐπόπτου ἀπέβη ὅλως περιττὴ ἡ θέσις τοῦ Ἀρχιεπόπτου καὶ δέον νὰ καταργηθῇ. Ὅτε ἐζητοῦμεν τὸν διορισμὸν Ἕλληνος Ἐπόπτου δὲν ἠννοοῦμεν ὅτι θὰ διωρίζετο ἄγγλος ἀρχιεπόπτης. Εἶναι πρὸς τούτοις περιττὴ ἡ θέσις Ἀρχιεπόπτου, διότι ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Μωαμεθανικῶν σχολείων καλλίτερον ἐπικοινωνοῦσι καὶ συνεννοοῦνται μετὰ τῆς Κυβερνήσεως οἱ οἰκεῖοι ἐπόπται. Ὁ Ἀρχιεπόπτης οὐδὲν ἔχει κοινὸν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Τουρκικὴν παιδείαν, οὐδ' εἶναι ἐμπιστευτικὴ ἡ θέσις τοῦ Ἀρχιεπόπτου, διότι φρονοῦμεν ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένη παντὸς μυστικισμοῦ.

Δὲν δύναμαι νὰ παρέλθω ἀπαρατήρητον ὅτι ὁ κ. Ἀρχιεπόπτης διευθύνει καὶ σχολὴν ἰδιωτικήν, συγκρουσμένην πρός τε τὰ συμφέροντα καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων κοινοτικῶν σχολείων τῆς πόλεως. Τοῦτο δὲ ἀπαγορεύεται καὶ ὑπὸ τῶν ἀποικιακῶν κανονισμῶν. Τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου του καταναλίσκεται εἰς τὴν μέριμναν περὶ συμφερόντων ἰδιωτικῶν καὶ οὐχὶ πρὸς δημόσια καθήκοντα, οὐδὲ συμβιβάζονται καθήκοντα διευθύνσεως ἰδιωτικῆς ἀγγλικῆς σχολῆς πρὸς τὰ τοῦ Ἀρχιεπόπτου τῆς Ἑλλην. Παιδείας, διότι εἴδομεν ἐκεῖ ὅτι διδάσκονται νὰ μισῶσι τοὺς Ἕλληνας καὶ πᾶν Ἑλληνικόν. Εἰς τὴν ἀγγλικὴν Σχολὴν ὅλως ἀδικαιολογήτως εἶχεν εἰσαχθῇ τὸ περιώνυμον παρ' ἡμῖν βιβλίον τοῦ Ἐδμ. Ἀμποῦ ἐν ᾧ καθυβρίζετο ἡ Ἑλλὰς ὡς λῃστοφωλεά.

Ἐπὶ πλέον ἐρριζώθη ἐν Λευκωσίᾳ ἡ ἰδέα ὅτι τὸ προσωπικὸν συμφέρον τοῦ αἰδεσιμ. Νιοῦχαμ ἀντιτίθεται ὅλως πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν κοινοτικῶν σχολείων τῆς πρωτευούσης. Πράγματι δὲ ὅσῳ μᾶλλον παραλύουσι τὰ κοινοτικὰ σχολεῖα τόσῳ πιθανώτερον θὰ πληρωθῇ τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον τοῦ κ. Νιοῦχαμ. Ἐὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ σχολεῖον ἰδιωτικὸν ὀφείλει νὰ παραιτηθῇ τὴν θέσιν ἀρχιεπόπτου· ἐπιμένων ὅμως νὰ κατέχῃ ἀμφοτέρας τὰς θέσεις πάντως θὰ βλάψῃ σπουδαίως τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν.

Ἂν εἶναι ἀληθὴς ἡ διάδοσις ὅτι κατὰ προτίμησιν οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς τοῦ κ. Νιοῦχαμ προσλαμβάνονται εἰς κυβερνητικὰς θέσεις, πᾶς τις δύναται νὰ ἀναλογισθῇ πόσον ἀντιτίθενται τὰ συμφέροντα τῆς Σχολῆς ταύτης πρὸς τὰ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς νήσου.

Ἔρχομαι ἤδη ἐπὶ τὸ ζήτημα τοῦ Ἕλληνος Ἐπόπτου τῆς Παιδείας. Εἶχον καὶ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ὁ Ἐπόπτης τῆς Παιδείας πρέπει προπαντὸς νὰ εἶναι παιδαγωγικὸς καὶ ὡς Ἕλληνες ἀκολουθοῦμεν τὸ ἐν Ἑλλάδι πρόγραμμα τῆς Παιδείας καὶ τὴν ἐκεῖ ἐποπτείαν τῆς παιδείας, ἣν ἀσκοῦσιν ἄνδρες παιδαγωγικοί. Τὸ αὐτὸ σύστημα ἐπικρατεῖ ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ· δὲν ἀρκεῖ δὲ μόνον νὰ ὦσι παιδαγωγικοὶ ἀλλ' ὑποβάλλονται καὶ εἰς ἐξετάσεις εἰδικὰς ἵνα διορισθῶσιν. Ὁ Ἐπόπτης τῆς παιδείας δέον ν' ἀφιεροῖ πάσας τὰς ὥρας καὶ τὴν μέριμνάν του εἰς ἄγρυπνον καὶ ἐνεργὸν ἐποπτείαν ἵνα δυνηθῇ νὰ διαγνώσῃ πάσας τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰς ἀρετὰς τῶν διδασκάλων καὶ τοῦ διδακτικοῦ συστήματος καὶ διορθῶν ταύτας νὰ προάγῃ διηνεκῶς τὰ σχολεῖα τῆς νήσου.

Ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ὁμιλῶν οὕτω τὸ πράττω ἀπὸ περιωπῆς καὶ ὑψηλῆς ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παιδείας μερίμνης οὐδαμῶς οὐδὲ πόρρωθεν ἀποβλέπων πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἕλληνος Ἐπόπτου, οὗτινος πάντοτε ἐξετίμησα κατὰ τὸ προσῆκον τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἀδυνατεῖ νὰ εὕρῃ ἐν Κύπρῳ τὸ ἁρμόδιον κατὰ τὰς συστάσεις ἡμῶν πρόσωπον ἂς μετεκαλέσηται τοιοῦτον ἐξ Ἑλλάδος εἰδικόν, ὡς ἔπραξε καὶ δι' ἄλλας δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ὑπάρχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν 300 λιρῶν ὡς χορηγία διὰ διδασκαλίαν τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης· ἂν τὸ ποσὸν τοῦτο ἐδίδετο εἰς τὴν μέσην ἡμῶν παιδείαν, εἰς τὸ Γυμνάσιον τῆς Κοινότητος θὰ προσεγίνετο ὠφέλεια ὡς πρὸς τὴν ἀγγλικὴν ὅση τοὐλάχιστον πρὸς τὴν προσδοκωμένην ἀπὸ τῆς σχολῆς τοῦ κ. Νιοῦχαμ.

Τοῦτο θὰ ἦτο καὶ νομιμώτερον διότι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν πρέπει νὰ χορηγῇ εἰς σχολεῖα ἰδιωτικά.

Παρατηρῶ ὅτι ἡ ἐπιχορήγησις εἰς τὴν Μουσουλματικὴν μέσην παιδείαν εἶναι 484 λίραι, ἐνῷ εἰς τὴν μέσην Ἑλληνικὴν παιδείαν χορηγοῦνται μόνον 300. Δὲν φθονῶ τοὺς συμπολίτας μωαμεθανούς, ἀλλ' ὑπομιμνήσκω ὅτι πλειονοψηφοῦμεν ἀπολύτως καὶ πρέπει νὰ μετέχωμεν ἀναλόγως τῆς χορηγίας.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς γενικώτερον θέμα. Τῷ 1905—6 δὲν εἰσεπράχθησαν σχολικὰ τέλη ἐν Λευκωσίᾳ, διότι ἡ Κυβέρνησις ὠχυρώθη ὄπισθεν τῆς ἐκρύθμου καταστάσεως τῶν καθ' ἡμᾶς σχολικῶν, ἀμφισβητουμένης τῆς νομιμότητος τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐνδέχεται νὰ προφασισθῇ ἡ Κυβέρνησις ὅτι δὲν εἰσέπραξε τότε διότι δὲν ἐγνώριζεν εἰς τίνα θὰ ἐπλήρωνε τὰ εἰσπραχθέντα χρήματα. Ἀλλ' ἆρά γε δὲν ὤφειλε νὰ εἰσπράξῃ καὶ φυλάξῃ τὸ ποσὸν ἐν παρακαταθήκῃ ἵνα κατόπιν δώσῃ τοῦτο εἰς τὴν ἀναγνωρισθησομένην αἱρετὴν καὶ νόμιμον ἐπιτροπήν. Τῷ 1906—7 ἐπίσης ἀπέσχε νὰ εἰσπράξῃ ὡσαύτως τὰ σχολικά· πῶς ὅμως τώρα θὰ δικαιολογηθῇ ἡ Κυβέρνησις, ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπὴ ἐκηρύχθη νόμιμος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ Δικαστηρίου; Δὲν ἐπέδειξεν ἔνοχον ἀμέλειαν ἡ Κυβέρνησις; Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκηρύχθη νόμιμος ἡ ἐπιτροπή, ἡ Κυβέρνησις εἶχε τρεῖς ὅλους μῆνας εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς καὶ ὤφειλε νὰ εἰσπράξῃ τὰ σχολικά. Ἐν τούτοις δὲν τὸ ἔπραξε καὶ ἀφῆκεν ὥστε νὰ παραλύσωσι τὰ σχολεῖα, ν' ἀποσυρθῶσιν οἱ διδάσκαλοι, νὰ παραλύσῃ ἡ ἐπιτροπή, ἵνα ἱκανοποιηθῶσιν οἱ σκοποὶ τῆς ἰδιωτικῆς σχολῆς τοῦ κ. Νιοῦχαμ. Ἴσως δὲν εἶχε τὸν καιρὸν ὁ πολυάσχολος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως, περὶ τίνα ὅμως ἄλλα ἐτύρβαζεν ὁ κ. Ἀρχιεπόπτης ὅστις ὤφειλε νὰ μεριμνᾷ περὶ πάντων τούτων; Ἐὰν μὴ εἴχομεν διδασκάλους στρατιώτας τοῦ καθήκοντος ἀφωσιωμένους, ἐὰν μὴ εἴχομεν ἐπιτροπείαν μετ' ἐθελοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως ἐμμένουσαν εἰς τὴν εὔτακτον λειτουργίαν τῶν σχολείων, σχολεῖα δὲν θὰ εἴχομεν λειτουργοῦντα σήμερον ἐν Λευκωσίᾳ πρὸς μεγίστην βεβαίως χαρὰν τοῦ κ. Ἀρχιεπόπτου.

Ὁ νόμος ἐντούτοις προβλέπει τίνι τρόπῳ ἐπιβάλλονται καὶ εἰσπράττονται τὰ σχολικά. Συντάσσονται κατάλογοι τῶν φορολογουμένων, τοιχοκολλοῦνται καὶ εἶτα καθίστανται ἀπαιτητοὶ καὶ εἰσπράττονται ὡς οἱ λοιποὶ φόροι. Ἡ ἀπόφασις δὲ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ νόμου περὶ τῶν ἐφέσεων εἶναι τελειωτικὴ καὶ ἰσχύει τότε τὸ ἄρθρον 38, καθ' ὃ τὰ κατανεμηθέντα τέλη εἰσπράττονται ὡς φόροι.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ σχολ. τέλη εἰσπράττονται κατὰ περιόδους, ὡς ἤθελεν ὁρίσει ὁ Μ. Ἁρμοστής, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ σχολ. ἔτους· οὐδέποτε ὁ νόμος ἠννόησεν ὅπως οἱ διδάσκαλοι ἐργασθῶσι δι' ἓν ἔτος χωρὶς νὰ πληρωθῶσιν, οὐδὲ δύνανται νὰ εἰσπραχθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους τὰ σχολικά, διότι θὰ παραλύσουν τὰ σχολεῖα καὶ οἱ διδάσκαλοι ἔχουσιν ἀνάγκας ὑλικὰς ὡς πάντες οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι.

Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις διατείνεται ὅτι δὲν εἰσέπραξε, διότι δὲν εἶχε ποῦ νὰ δώσῃ τὰ χρήματα, μεταχειρίζεται ἐπιχείρημα ἄστοργον καὶ σαθρὸν ὅλως καὶ ἐπιδείκνυται ὀλιγωρίαν πρὸς τὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς πρωτευούσης.

Ὁ νόμος δὲν λέγει ὅτι τὰ σχολικὰ δὲν εἰσπράττονται ὅταν εἶναι ἄγνωστος ἡ νόμιμος ἐπιτροπεία. Τὰ δικαιώματα ἔπρεπε νὰ εἰσπραχθῶσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ τὸν νόμον, ὁρίζοντα ὅτι ὅταν οἱ κατάλογοι γίνωνται τελειωτικοὶ καὶ ἐκτελεστοί, εἰσπράττονται ἄνευ διακρίσεως ἢ συσχετίσεως τοῦ πρὸς ποῖον θὰ πληρωθῶσι τὰ χρήματα.

Ὁ Ἀρχιεπόπτης δείκνυται οὕτω ἀρχικαταδιώκτης **καὶ ὀλετὴρ** τῶν σχολείων τῆς πρωτευούσης **διὰ τοιαύτης** πολιτείας. Ὑπάρχει **λόγιον δημῶδες: «ἐβάλαμεν** τὸν [illegible] νὰ φυλάῃ **τὲς ὄρνιθες».** Καὶ ἡμεῖς λέγομεν «ἐβάλαμεν τὸν ἀρχιεπόπτην νὰ φυλάττῃ τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα τῆς πρωτευούσης.» Μόνην δικαιολογίαν δύναται νὰ προβάλῃ ὅτι δὲν ἤθελεν νὰ εἰσπράξῃ τὰ σχολικὰ τέλη. Ὁ μηχανισμὸς τοῦ νόμου τοῦ 1905 εἶναι τοιοῦτος, ὥστε οἱ διδάσκαλοι δὲν δύνανται ἄλλοθεν νὰ πληρωθῶσιν εἰμὴ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς μόνης ὑπευθύνου. Τὸ ἄρθρον 21 τοῦ νόμου τοῦ 1905 λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ συμβάλλεται μὲ τὸν διδάσκαλον καὶ ὁρίζει τὸν μισθόν, δν οὗτος θὰ πληρωθῇ. Συμβάλλεται δὲ ὡς Ἐπιτροπὴ καὶ οὐχὶ ἀτομικῶς καὶ ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι οἱ διδάσκαλοι θὰ πληρωθῶσιν ἐκ τῶν σχολικῶν τελῶν ἅτινα θὰ εἰσπραχθῶσι κατὰ τὸν νόμον καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ βαλαντίου τῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τὸ 3ον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 16 ὁρίζεται, ὅτι ἡ Ἐπαρχ. Ἐπαρχιακὴ Ἐπιτροπὴ ὁρίζει τὸν μισθὸν τῶν διδασκάλων, ὁσάκις ἡ χωριτικὴ Ἐπιτροπὴ παραμελῇ, ἀλλὰ δὲν πληρώνει αὐτή. Ἡ μὴ πληρωμὴ τῶν θυμάτων ἐκείνων τοῦ καθήκοντος ἐπιβαρύνει ὁλοσχερῶς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ὑπόχρεως οὖσα νὰ εἰσπράξῃ τὰ σχολικὰ ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τοὺς διδασκάλους.

Εἶναι περίεργον ὅτι ἀφότου ἔπεσεν ἡ παλαιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τοῦ 1905 κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια ὅπως παραλύσουν τὰ σχολεῖα καὶ ἀπογοητευθῶσιν οἱ διδάσκαλοι πρὸς δόξαν τοῦ κ. Ἀρχιεπόπτου. Ἐνθυμούμεθα τώρα μετ' εὐγνωμοσύνης τῶν λόγων τοῦ ἀειμνήστου Κυπριανοῦ καὶ τοῦ τετιμημένου διδασκάλου κ. Ἀνδ. Θεμιστοκλέους, οἵτινες ἔλεγον «Προσέξατε, μὴ ἀναμιγνύετε τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὰ σχολεῖα!» Ἔσχομεν πικρὰν πεῖραν ἐπὶ τοῦ προκατόχου τοῦ Μ. Ἁρμοστοῦ, ὅστις ἠξίου νὰ ἐπιβάλῃ λογοκρισίαν ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης ἀναμιμνήσκομαι τὴν βοήθειαν ἣν παρέσχεν ὁ κ'' Χαφοὺζ Ζιαῆ ἐφ. σώσας διὰ τῆς ψήφου του τά τε Ἑλληνικὰ καὶ Μωαμεθανικὰ σχολεῖα ἀπὸ ὀλεθρίας λογοκρισίας.

Μεταμελόμεθα διότι ἀνεμίξαμεν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὰ σχολεῖά μας καὶ προτιμῶ τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὅπως ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ πρώην καθεστώς, διὰ τὴν πρωτεύουσαν τοὐλάχιστον καὶ τὰς ἄλλας πόλεις, ἂν μὴ ὑπάρχῃ ἄλλο μέσον ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ἐπιβούλου χειρὸς τοῦ κ. Ἀρχιεπόπτου.

Δὲν πταίει μόνος ὁ κ. Ἀρχιεπόπτης, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα πρόσωπα σχετιζόμενα πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς εἰσπράξεως τῶν σχολικῶν καὶ παρέχοντα σχετικὰς νομικὰς ὁδηγίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Παρὰ πάντα ταῦτα ἡ Κυβέρνησις παραμένει ἀνάλγητος, καὶ ἐγῷ λήγει τὸν Ἰούλιον τὸ σχολ. ἔτος καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ Ἐπιτροπεία, ἡ Κυβέρνησις θὰ λέγῃ πάλιν ὅτι δὲν ἔχει ἐπιτροπὴν πρὸς ἣν νὰ δώσῃ τὰ χρήματα. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις ὀφείλεται εἰς τὰς ἐνόχους παρελκύσεις τῶν ἁρμοδίων καὶ κυρίως ὑπευθύνων, οἵτινες καὶ εἰσηγήσαντο καὶ ἐνεθάρρυναν τὰς κομματικὰς στρεψοδικίας.

Τώρα ἐννοῶ τὴν ἐπίμονον ἄρνησιν τοῦ ἐντ. Διευθυντοῦ τοῦ Κτηματολογίου ὅπως μὴ ἀναγνωρισθῶσι καὶ τὰ σχολεῖα ὡς νομικὰ πρόσωπα, ὅτε ἡ οὐσία τῆς μιᾶς Ἐπιτροπῆς διαδεχομένης τὴν ἄλλην θὰ ἦτο ἡ αὐτὴ καὶ ἡ εἴσπραξις θὰ ἐξησφαλίζετο διότι εἰς οἱανδήποτε ἐπιτροπὴν καὶ ἂν ἐδίδετο θὰ ἐπληρώνοντο ἀσφαλῶς οἱ διδάσκαλοι.

Θὰ ἀντιταχθῇ ἴσως ὅτι ὑπάρχουσι πρόσωπα ἅτινα ἤθελον νὰ περιληφθῶσι εἰς τὸν κατάλογον ἵνα πληρώσωσι· ποῦ τοῦ νόμου ὅμως ἀπαντᾷ διάταξις κωλύουσα τὴν εἴσπραξιν τῶν σχολικῶν διὰ τοῦτο; Ἀλλὰ μήπως ἐκίνησέ τις ἀγωγὴν ζητῶν ὅπως μὴ εἰσπραχθῶσι τὰ σχολικὰ μέχρι ὅταν προστεθῶσιν οἱ νέοι φορολογούμενοι, ἵνα ἐλαφρωθῇ; Οὐδείς! Μόνη ἡ Κυβέρνησις εἶνε ἐνάγουσα ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ. Οἱ κινήσαντες τὴν ἀγωγὴν ζητοῦσιν ἁπλῶς νὰ καταλεχθῶσιν ἐν τῷ καταλόγῳ, καὶ τοῦτο ὡμολόγησε καὶ ὁ ἐντ. Ἀρχιδικαστής, καὶ ὄχι ἡ προθυμία των ὅπως συνεισφέρωσιν ὑπὲρ τῶν σχολείων. Καὶ ἐὰν κατετάσσοντο, θὰ ἐφορολογοῦντο κατὰ τρόπον εἰκονικόν, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ οὐσιώδης μεταβολὴ εἰς τὸν ἀρχικὸν κατάλογον, ὡς διεβεβαιώσαμεν ἐν τῇ Ἐπαρχ. Ἐπιτροπῇ, ἵνα ἔχωσι μόνον δικαίωμα ψήφου οἱ ἐγγραφησόμενοι.

Πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀναφορά τις, ἀλλ' ἡ ἀναφορὰ δὲν τίθεται ὑπεράνω τοῦ νόμου, οὐδὲ καταργεῖ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀξιώματος ἐπιτροπειῶν, δυνάμει τοῦ νόμου ὑφισταμένων.

Καὶ ἂν ἡ ἐπιτροπὴ ἕνεκεν οἱωνδήποτε λόγων ἐστέρησε 50—100 πρόσωπα τῆς ψήφου δικαιολογεῖται καὶ δικαιοῦται ν' ἀφαιρέσῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου ὅλον τὸν λαόν, ὥστε νὰ μὴ δυνώμεθα νὰ ἐκλέξωμεν ἐπιτροπείαν ἐφέτος καὶ νὰ μὴ ἔχωμεν σχολεῖα; Διότι μὴ ὑπαρχόντων ψηφοφόρων, ὡς μὴ εἰσπραχθέντων τῶν δικαιωμάτων, δὲν θὰ ὑπάρξῃ καὶ ἐκλογή. Ἡ κατάστασις αὕτη ὑπενθυμίζει ἄλλους χρόνους, οἵτινες ἐπιστεύομεν ὅτι ἔφυγον ἀνεπιστρεπτεί.

Ἐλπίζω ἐντούτοις ὅτι θὰ ἀποσοβήσωμεν τὸν κατὰ τῶν σχολείων μας κίνδυνον πρὸς λύπην τοῦ κ. Ἀρχιεπόπτου.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1905, ἄρθρ. 26, ὁρίζεται τὸ σχολικὸν ἔτος ὡς ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου καὶ λῆγον τῇ 31 Ἰουλίου.

Ὁ νόμος τοῦ 1907 εἶναι τροποποιητικὸς τοῦ 1905 καὶ συγκεχωνευμένος μετ' αὐτοῦ ἐν ἑνὶ νόμῳ. Τὸ ἔτος ὅπερ ἀναφέρει δὲν δύναται νὰ εἶναι εἰμὴ σχολικὸν ἔτος. Κατὰ ταῦτα τὸ προηγούμενον ἔτος, οὗτινος οἱ φορολογηθέντες νὰ ψηφίσωσιν εἶναι τὸ 1907—8. Ὁ νόμος ἐννοεῖ πλῆρες τὸ σχολικὸν ἔτος καὶ τὸ ἔτος λήγει τῇ 31 Ἰουλίου, αἱ δὲ ἐκλογαὶ γίνονται τὸν Ἰούνιον, καὶ ὁ νόμος τότε θὰ ὥριζε τὸ τρέχον καὶ οὐχὶ τὸ προηγούμενον ἔτος.

Τὸ Συμβούλιον ὅπερ ἐψήφισε τὸν νόμον δικαιοῦται νὰ κάμῃ αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν δι' ἑτέρου νόμου. Δὲν ἐννοεῖ τὸ πολιτικὸν ἔτος, ὅπερ λήγει τῇ 31 Δεκεμβρίου, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι κατὰ Μάρτιον διευθετοῦνται ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου πάντα τὰ σχολικὰ ζητήματα καὶ καθίστανται ἀπαιτητὰ τὰ δικαιώματα. Ἐὰν ὁ νόμος ἠννόει ὅτι τὸ προηγούμενον ἔτος λήγει τῇ 31 Δεκεμβρίου, τότε πάλιν δὲν θὰ ἔχομεν ψηφοφόρους καὶ ἐκλογήν, διότι οἱ ψηφοφόροι τοῦ καταλόγου μετὰ τὸν Μάρτιον θὰ κληθῶσι νὰ πληρώσωσι τὰ σχολικά των.

Ἐθεσπίσαμεν νόμον διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐπιτροπειῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου τοῦ 1907, ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ ὁ κ. Ἀρχιεπόπτης ἐνεργεῖ κατὰ τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας αὐτοῦ. Οἱ ἀπελθόντες τῆς ἐξουσίας δὲν ἐλογοδότησαν καὶ τὸ Ἐκπαιδευτ. Συμβούλιον ὥρισεν ἐπιτροπὴν ἵνα ἐξελέγξῃ τὴν διαχείρισιν τῆς προηγουμένης σχολ. ἐπιτροπῆς. Συνεζητήθη τὸ ζήτημα καὶ εὑρέθη καὶ ἀπεφασίσθη ὅτι ἡ παλαιὰ ἐπιτροπὴ ὑπεχρεοῦτο νὰ δώσῃ εὐθύνας τῆς διαχειρίσεώς της ἀπὸ τοῦ νόμου καὶ ἐντεῦθεν. Λυποῦμαι λέγων ὅτι ἡ Κυβέρνησις καίτοι μὲ διεβεβαίωσεν ὅτι θὰ πράξῃ ἴδια τὸ καθῆκόν της ὅτε ἐζήτουν ὅπως δοθῇ δικαίωμα εἰς οἱονδήποτε πολίτην νὰ ζητῇ λογοδοσίαν, δὲν πράττει σήμερον τὸ καθῆκον τοῦτο, ὅπερ τῇ ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ νόμου. Διατί δὲν προσκαλεῖ εἰς λογοδοσίαν ἐπισήμως τὴν παλαιὰν ἐπιτροπήν;

Πολλάκις χάριν τῶν τύπων καταπνίγει τὴν οὐσίαν διατὶ τώρα δὲν προσκαλεῖ τὴν παλαιὰν Ἐπιτροπείαν εἰς λογοδοσίαν, διατὶ δὲν ἐκπληροῖ τὸν τύπον τοῦ νόμου;

Τώρα θὰ ἀσχοληθῶ εἰς τὸν τρόπον διορθώσεως τῆς καταστάσεως, ἥτις κρατεῖ ἀνεισπράκτους 1500 λίρας καὶ ἀπληρώτους τοὺς διδασκάλους. Διὰ νόμου πρέπει νὰ διορθωθῶσι τὰ κενὰ τοῦ ὑπάρχοντος τοιούτου, ἵνα τεθῇ ἐπὶ καλλιτέρων βάσεων ἥ τε φορολογία καὶ ἡ οἰκονομικὴ λειτουργία τῶν σχολείων. Φέρω περὶ τούτου νομοσχέδιον, ὅπερ θὰ προνοήσῃ καὶ περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν κατακρατουμένων καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ θεραπευθῶσι τὰ ἀφόρητα τρωτά.

*Σ. Σ. Κ. Φ. Ἐὰν καθιεροῦτο ἀρχὴ τῆς ὑποχωρήσεως πρὸ πάσης δυσκολίας οὐδέποτε οὐδὲν θὰ κατορθοῦτο· ἡ δυσκολία πρέπει νὰ πολεμηθῇ ἀνενδότως καὶ ἐρρωμένως.

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Ὅλως ἀνακριβεῖς ἐδόθησαν πληροφορίαι εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἐλευθερίαν» ὅτι δῆθεν τὸ μαρμάρινον τέμπλον τοῦ ἱ. ναοῦ τῶν Ὀλυμπίων κατεσκευάσθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ Κυπρίου λιθοξόου τοῦ κ. Κ. Χαραλάμπους.

Τὸ τέμπλον παρηγγέλθη ἐν Ἰταλίᾳ, εἶναι κατεσκευασμένον ἐκ λεπτῶν μαρμαρίνων πλακῶν καὶ ὑπόκειται εἰς τελείαν καταστροφὴν ὑπὸ ἰσχυρᾶς δονήσεως σεισμικῆς οἷαι συχναὶ συμβαίνουν ἐν Κύπρῳ.

Ἀμφιβάλλομεν ἂν ἐν Ἰταλίᾳ κατεσκευάσθη τοῦτο εἰς ρυθμὸν βυζαντιακὸν καὶ ἁρμόζοντα εἰς ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διότι ὁ παραγγείλας αὐτὸν οὐδεμίαν ἔχει γνῶσιν περὶ ρυθμῶν.

Ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν κ.κ. Ἐπιτρόπων Ἐκκλησιῶν ὅπως μὴ ἐπιτρέπωσιν ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἱ. ναῶν νὰ κερδοσκοπῶσιν οἱοιδήποτε.

ΟΙ ΡΕΖΙΛΙΔΕΣ ΛΕΜΗΣΣΟΥ

Οἱ ἐν Λεμησσῷ **ρεζίλιδες** ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον εὐτυχεῖς τῶν ἐν Λευκωσίᾳ συντρόφων των, διότι τὸ δικαστήριον ἐκεῖ ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς φυλακίσεις ἀπὸ τριῶν ἑβδομάδων μέχρι τριῶν μηνῶν.

Ἐκεῖ φαίνεται τὸ Δικαστήριον ὀρθότερον ὑπελόγισε τὴν ἠθικὴν ἀξίαν τηλικαύτης ἐξυβρίσεως τῶν ἱερωτάτων καὶ ἔγνω εἰς τοὺς ἄνευ θρησκείας **ρεζίλιδες** νὰ ἐπιβάλῃ τὴν εὐσέβειαν διὰ τῆς δικαίας ποινῆς.

ΚΑΚΟΗΘΕΣΤΑΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ

Ὁ βυζαντινὸς «Νεολόγος» τῆς 28 Ἀπριλίου ἔγραψε τὰ ἑξῆς ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Κυπριακὸν ζήτημα».

«Ἡ ἐν Κύπρῳ ἐκδιδομένη «Ἀλήθεια» ἐν παραρτήματι αὐτῆς ἀπὸ 11 τρ. ἐδημοσίευσε τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου κ. ΚΥΡΙΛΛΟΝ (τέως Κυρηνείας).

Μεγάλη Ἐκκλησία ἀποδοκιμάζει διαρρήδην ἐκλογὴν ἐνθρόνισιν Κιτίου. Ἐνθαρρυνθήτω Ὑμετέρα περισπούδαστος Μακαριότης.

(ὑπ.) Πατριάρχης ΙΩΑΚΕΙΜ.

Ἐρωτηθεὶς περὶ τούτου ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἐχαρακτήρισεν αὐτὸ ὡς **κακοηθέστατον ψεῦδος** καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱ. Συνόδου ἵνα ἐξετασθῇ ὑπὸ τίνος ἐχαλκεύθη.»

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ «Νεολόγος» ἡμεῖς δὲ λέγομεν ὅτι ἂν δὲν ἐχαλκεύθη ἐν Κύπρῳ ἴσην καὶ ἀνωτέραν τῶν ἐν Κύπρῳ ἑταίρων του κακοήθειαν κέκτηται ὁ ψευδομάρτυς Ἀγχιάλου, ὅστις μόνος εἶνε ἱκανὸς νὰ διαπράξῃ καὶ πᾶσαν ἄλλην κακοήθειαν καὶ ταύτης ἀνωτέραν.

Ὁ Οὐραγκουτάγκος ὀφείλει πάντως ν' ἀποκαλυφθῇ πρὸ τῶν ἐν Λεμησῷ συναδέλφων του καὶ εὐλαβῶς νὰ κύψῃ πρὸ τοῦ ἐκφύλου ψευδομάρτυρος Ἀγχιάλου.

Ἐρωτῶμεν τώρα: ὑπάρχουσιν ἆρα γε τίμιοι ὁπωσδήποτε ἄνθρωποι ἢ καὶ ἁπλῶς σώας τὰς φρένας ἔχοντες, οἵτινες θ' ἀνέχωνται νὰ ἐμπαίζωνται τόσον ἀναισχύντως καὶ κακοήθως καὶ θὰ ἐξακολουθῶσι συμπράττοντες καὶ ὑποστηρίζοντες μάλιστα τοσαύτην καὶ τηλικαύτην κακοήθειαν;

Μετὰ τὴν ἄνωθι ἀκατονόμαστον κακοήθειαν δικαιούμεθα καὶ πᾶσαν ἄλλην νὰ παραδεχθῶμεν καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου πρὸς τὸν πρώην Κυρηνείας νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἔχον καὶ τοῦτο τὴν αὐτὴν προέλευσιν.

Εἴποτε ὅμως ἐπηλήθευεν, ἐπιδέχεται μίαν μόνην ἐξήγησιν· τὸ Γραφεῖον τῶν Ἀνακτόρων συνῳδὰ πρὸς τὰ συμπεφωνημένα ἐν Κων)πόλει μεταξὺ τῶν Ἁγ. Πατριαρχῶν καὶ τοῦ Ἕλληνος πρεσβευτοῦ, πρὸς μὲν τὸν πρώην Κυρηνείας ἀπήντησεν ἁπλῶς εὐχαριστήρια ἀπευθυνθὲν πρὸς τὸν Μακαριώτατον πρώην Ἀρχιεπίσκοπον ἀπὸ Κυρηνείας, τὸν ἐν ἐνεργείᾳ δὲ Ἀρχιεπίσκοπον ἀπεκάλεσε «Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου» καὶ δι' αὐτοῦ μάλιστα διεβίβασεν εὐχαριστήρια καὶ πρὸς τὸν λαὸν τῆς Κύπρου.

Ὥστε ὡς ἀσφαλὲς συμπέρασμα τῶν διττῶν τηλεγραφημάτων συνάγεται ὅτι ἀναγνωρίζεται μὲν ὡς ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιεπίσκοπος ὁ ἀπὸ Κιτίου κ. Κύριλλος, ὡς παρῃτημένος δὲ καὶ τὸν ψιλὸν τίτλον ἀρχιεπισκόπου διατηρῶν ὁ ἀπὸ Κυρηνείας.

Ἡ «Ταβέρνα» ἐδημοσίευσεν ἀριθμὸν καὶ ἡμερομηνίαν τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Βασιλέως ἀπέφυγεν ὅμως νὰ δημοσιεύσῃ καὶ τὸ πρὸς τὴν Α. Μ. ἀποσταλὲν παρὰ τοῦ ἐρημίτου τῆς Μύρτου.

Η Α. Μ. Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΠΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ ζήλου θρησκευτικοῦ καὶ φιλοπάτριδος ἐξασκεῖ τά τε ἀπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ ἀξιώματος Αὐτοῦ καθήκοντα. Καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἱερουργεῖ ἢ χοροστατεῖ, κηρύσσει δὲ τὸν θεῖον λόγον μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν ἐμβριθείας καὶ εὐγλωττίας ἑρμηνεύων τὴν θείαν καὶ ὑψηλὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν διδασκαλίαν, ἐνῷ δὲν παραλείπει καὶ τὰ ἐν τῷ Νομοθετικῷ καθήκοντά του ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρακολουθῶν καὶ προασπίζων τὰ ἐθνικὰ καὶ οἰκονομικὰ συμφέροντα τοῦ λογικοῦ ποιμνίου.

Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἀναλαμβάνει ὁσημέραι τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ζωὴν καὶ συρρέουσιν ἐκεῖ πλείονες καθ' ἑκάστην προσκυνηταὶ καὶ οὐ μόνον ὑποθέσεις οἰκονομικαὶ διευθετοῦνται ἐν πνεύματι χριστιανικῷ ἀλλὰ καὶ ἄλλαι ἔριδες καὶ διαφοραὶ συνδιαλλάσσονται καὶ ἐξοβελίζονται.

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ.

Χθὲς, ἐπετείῳ ἑορτῇ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐπανηγύριζεν ὁ φερώνυμος ἀρχιεπισκοπικὸς ναός, εἰς ὃν συνέρρευσε πυκνότατον Ἐκκλησίασμα. Ἱερούργησεν ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Κύριλλος, ἁρμόζοντα δὲ πανηγυρικὸν ἀπήγγειλεν ὁ ἐν τῷ Παγκυπρίῳ Καθηγητὴς κ. Κωνστ. Α. Κωνσταντινίδης.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ἐγένετο μνημόσυνος δέησις ὑπὲρ τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου **Σωφρονίου**, συμπληρωθέντων χθὲς ἐννέα ἀκριβῶς ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου Αὐτοῦ. Ἡ Α. Μακαριότης χοροστατοῦσα μετὰ συγκινήσεως ἐδεήθη ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου μετὰ τοῦ περὶ Αὐτὴν κλήρου, προκαλέσασα δεόντως τοῦ ἐκκλησιάσματος τὰ δάκρυα ὑπὲρ ποιμενάρχου σεμνοπρεποῦς, εὐσεβοῦς καὶ φιλοπάτριδος, ἐπὶ τρεῖς καὶ πλέον δεκάδας ἐτῶν δεξιῶς πηδαλιουχήσαντος τὸ σκάφος τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας.

ΙΝΑ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΘΩΣΙ

Ἡ κομματικὴ καὶ πολιτικὴ ἐξουθένωσις τῆς φατρίας εἶνε τοιαύτη ὥστε ἀγωνιώδη ποιοῦνται ἀπόπειραν πρὸς δημιουργίαν δικῶν αὐτόχρημα ταρταρινικῶν καὶ τοῦτο ἵνα διαφύγωσι τὸν ἐν τῇ λήθῃ ἀπὸ τῆς μνήμης καὶ τῆς προσοχῆς τοῦ κοινοῦ θάνατον.

Ἡ λήθη ἐντούτοις δι' αὐτοὺς θὰ εἶναι ἡ ἐπιεικεστάτη τιμωρία ἣν θὰ ἐπέβαλλεν ὁ λαὸς οὗτινος τὰ ἰδεώδη ἐμυκτήρισαν καὶ τὴν θρησκείαν διεπόμπευσαν καὶ τὰ μέγιστα συμφέροντά του τὰ μέγιστα ἔβλαψαν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΤΟΥ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ «Η ΛΕΥΚΩΣΙΑ»

Ἡ εὐδοκιμωτάτη μέχρι τοῦδε πορεία καὶ ἀνάπτυξις τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ Ταμιευτηρίου «Ἡ Λευκωσία» τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν κατεύθυνσιν εἶχε λάβει παρὰ τοῦ ἐγκρίτου δικηγόρου καὶ πολιτευτοῦ ὕστερον δὲ δικαστοῦ ἐν Λεμησῷ κ. Ι. Οἰκονομίδου ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων ἐγκρίτων ἐπιστημόνων καὶ ἐμπόρων συμπολιτῶν, οἵτινες πάντες μετὰ ζηλωτῆς ἀφοσιώσεως εἰργάσαντο ὑπὲρ τῆς ἑδραιώσεως καὶ ἀνυψώσεως τῆς πίστεως τοῦ λαμπροῦ τούτου ἱδρύματος ὅπερ ἀπέβη σήμερον τὸ μέγιστον ἐγχώριον πιστωτικὸν καὶ ἀποταμιευτικὸν καθίδρυμα ἐν τῇ νήσῳ.

Ἡ ἀπὸ τοῦ π. Ἰανουαρίου ἀνανέωσις ἐγγραφῶν μετόχων προὐκάλεσεν ἀθρόαν τούτων συρροὴν καὶ τὰ ἀποταμιευόμενα ἐν αὐτῷ κεφάλαια ἀνῆλθον εἰς μέγα ποσὸν ἱκανὸν ὅπως εὐρύνῃ τὰς πιστωτικὰς ἐργασίας του τὸ Ταμιευτήριον κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν.

Ἡ τοιαύτη τῶν κεφαλαίων του αὔξησις καὶ ἡ ἀνάλογος τῶν συναλλαγῶν του ἐπέκτασις ἐπέβαλλεν ἤδη τὸν διορισμὸν διευθυντοῦ ὁλοσχερῶς ἀπησχολουμένου εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Ταμιευτηρίου. Ὡς εἰκὸς πάντων τῶν συμβούλων καὶ μετόχων ἡ προσοχὴ ἐστράφη πρὸς τὸν κ. Ἰ. Οἰκονομίδην, ὅστις ὅμως ἠρνήθη ἐν ἀρχῇ πολὺ διστάσας νὰ καταλίπῃ τὴν δικαστικὴν θέσιν του ἐν Λεμησῷ. Ἐπειδὴ ὅμως πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ ἀναλάβωσιν εὐδοκίμως τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ταμιευτηρίου ἠρνήθησαν παρακληθείς, ὁ κ. Ἰ. Οἰκονομίδης ὑπὸ στοργῆς πρὸς τὸ μέγα διὰ τὴν νῆσον πιστωτικὸν τοῦτο ἵδρυμα καὶ δικαίως φρονῶν ὅτι προώριστο τοῦτο νὰ παράσχῃ μεγίστας εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας συντελοῦν εἰς τὴν χειραφέτησιν αὐτῆς ἀπὸ ξένων κεφαλαίων ἐθεώρησε καθῆκόν του ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀποφάσεως ὅπως ἀνταποκριθῇ πλήρως εἰς τὰς δικαίας παρ' αὐτοῦ προσδοκίας τῶν τε κ. κ. μετόχων καὶ τοῦ κοινοῦ.

Ἀπὸ χθὲς ὁ κ. Οἰκονομίδης εὑρίσκεται ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀναλαμβάνει ἐπισήμως τὰ νέα καθήκοντά του. Ἡ βαθεῖα κρίσις καὶ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις μετὰ τῶν θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν οἰκονομικῶν μελετῶν του, ἡ τελεία δὲ γνῶσις τῆς χώρας καὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καθιστῶσι τὸν κ. Οἰκονομίδην τὸν μάλιστα ἐνδεδειγμένον καὶ ἁρμόδιον εἰς τὴν διεύθυνσιν καὶ διαχείρησιν τοῦ μεγάλου πιστωτικοῦ καθιδρύματος.

Μετὰ χαρᾶς δεξιούμενοι καὶ προσαγορεύοντες τὸν κ. Ι. Οἰκονομίδην μετὰ τῆς ἀξιοτ. Οἰκογενείας του ἐν μέσῳ ἡμῶν μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν εὐχόμεθα ὁλοψύχως τὴν πλήρη καὶ σταθερὰν εὐδοκίμησιν ἐν τῷ νέῳ σταδίῳ ἐπ' ἀγαθῷ προπάντων τῆς νήσου ἁπάσης.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ «Τὰ Παγκύπρια» καθ' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ ἑορτὴν συγκεντροῖ μέγα καὶ ἐκλεκτὸν πλῆθος θαμώνων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων χάρις εἰς τὸν γραφικώτατον ὁρίζοντά του, τὴν λευκωσιατικὴν αὔραν ἥτις τὸ περιλούει καὶ τὰ κύματα τῶν ἁρμονικῶν μελῳδιῶν τῆς Ὀρχήστρας. Ἡ συγκέντρωσις καὶ ἡ ψυχαγωγία εἶναι ἐντελῶς εὐρωπαϊκαὶ ἐν τῷ Γυμναστηρίῳ, ἡ δὲ ὑπηρεσία του διεξάγεται μετὰ τάξεως καὶ προθυμίας ἀξιεπαίνων, τὰ ἄριστα δὲ πάντοτε προμηθεύεται ὑλικά.

Ἡ Λευκωσία διὰ τοῦ Γυμναστηρίου ἀνύψωσε τὸν κοινωνικὸν βίον αὐτῆς εἰς βαθμὸν ἐπίζηλον.

⁂

ΕΠΑΝΗΛΘΕΝ ἐξ Αἰγύπτου ὁ ἐν Λεύκᾳ γνωστὸς ἔμπορος κ. Ἀθαν. χ'' Ἰωάννου ὅπου εἶχε μεταβῇ πρὸ μηνὸς περίπου χάριν ἐμπορικῶν ὑποθέσεών του.

⁂

ΑΝΕΧΩΡΗΣΕ χθὲς δι' Ἀθήνας ὁ παρ' ἡμῖν γνωστὸς ὑελοπώλης κ. Ν. Κυπριανοῦ χάριν ὑποθέσεων τοῦ καταστήματός του.

⁂

Ο ΣΑΡΑΦ ΤΖΕΜΑΛΕΔΔΙΝ ΕΦ. «Ταρσοῦς Σιοκὲτ Χαϊριὲ Μουφετίσση» ἢ «Μέλος τῆς ἐν Ταρσῷ φιλελεήμονος Ἑταιρείας» πρεσβεύων τὴν ἀδελφοποίησιν τῶν λαῶν ἀνεξαρτήτως τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν αὐτῶν προσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον ἡμῶν καὶ παρεκάλεσεν ἵνα δημοσίᾳ διερμηνεύσωμεν τὴν μυχιαιτάτην εὐχήν του ὑπὲρ τῆς ἀδελφοποιήσεως τῶν λαῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ καὶ ἐν Κύπρῳ ἰδίᾳ.

⁂

ΤΟ ΕΝ ΠΕΡΑ ἀρχαῖον καὶ πατριωτικῶς ἐργαζόμενον Ἀναγνωστήριον τὸ «Ἀθήναιον» ἐνεργῆσαν τῇ π. Κυριακῇ τὰς ἐτησίας ἀρχαιρεσίας του ἐξελέξατο Ἐπίτιμον Πρόεδρον τὸν κ. Π.Μ. Πολυδωρίδην, Τακτικὸν τὸν κ. Κ. Π. Πιερίδην, Ἀντιπρόεδρον τὸν κ. χ: Μιχαὴλ χ: Σιακαλῆ, Γραμματέα τὸν κ. Ζήνωνα Κ. Ποφαΐδην, Ταμίαν τὸν κ. Κλ. Κ. Πιτσιλλίδην, Ἐπιμελητὴν τὸν κ. Ἀλεξ. Λοΐζου, Συμβούλους δὲ τοὺς κ. κ. Δήμ. Γ. Καμένον, χ: Κωστῆν χ: Πετρῆν, Κ. χ: Ἀνήλιον καὶ χ: Γεώργιον χ: Σταυρινόν.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΣ
ΥΠΕΡ ΑΠΟΡΩΝ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ἡ Σχολικὴ Ἐπιτροπεία τῶν Κοινοτικῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων προέβη εἰς τὴν διοργάνωσιν θεατρικῆς καὶ μουσικῆς ἑσπερίδος καθ' ἣν εὐγενῶς ἀνέλαβεν ὁ Φιλοδραματικὸς Ὅμιλος «Θέσπις» νὰ διδάξῃ τὸ ὡραῖον καὶ πατριωτικὸν δρᾶμα

ΟΙ ΝΑΪΤΑΙ ΕΝ ΚΥΠΡΩ

τοῦ ἐγκρίτου πολιτευτοῦ καὶ δημοσιογράφου Κυπρίου κ. Γ. Σιβιτανίδου, χοροὶ δὲ μαθητῶν τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου θὰ ψάλωσιν ἐκλεκτὰς χορῳδίας καὶ διὰ μανδολίνων, τετραχόρδων καὶ κιθαρῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Μουσικῆς κ. Ι. Οἰκονομάκου θὰ ἐκτελέσωσι διαφόρους μουσικὰς συνθέσεις.

Ἡ Ἑλληνικὴ Φιλαρμονικὴ «Ἀπόλλων» εὐγενῶς ἐπίσης θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν λαμπρότητα τῆς φιλανθρωπικῆς ἑσπερίδος εἰς ἣν οἱ φιλόμουσοι συμπολῖται ἡμῶν θὰ προσέλθωσιν ὡς πάντοτε ἀθρόοι ἐπιτελοῦντες ὕψιστον καθῆκον φιλανθρωπίας εἰς ἀρωγὴν παίδων καὶ κορασίων ἀπόρων πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μορφώσεως αὐτῶν.

ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ

τῆς εἰσόδου εἶναι προσιτὸν εἰς ἅπαντα τὰ βαλάντια, ὁρισθὲν

Θεωρεῖα α' Σειρᾶς	ἑκάστη	θέσις	Σελ.	1
Ἐξέδρας	»	»	»	1
Πλατείας	»	»	Γρ.	7
Ὑπερῴου	»	»	»	5

Ἄρχεται τῇ 9η μ. μ.

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΓΑΜΟΥ

ΑΞΙΟΤΙΜΕ ΚΥΡΙΕ

Τῇ μεταπροσεχεῖ Κυριακῇ 17]30 Μαΐου καὶ ὥρᾳ 4 μ. μ. εὐλογηθήσονται ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς μελλονύμφου κατὰ τὸ νέον Ἄνοιγμα οἱ γάμοι τῶν τέκνων ἡμῶν

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΤΖΟΠΑΝΟΓΛΟΥ

καὶ

ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

οὓς παρακαλεῖσθε νὰ τιμήσητε μετὰ τῆς ἀξιοτίμου οἰκογενείας σας.

Οἱ γονεῖς τῶν μελλονύμφων

Ἑλένη χήρα Τζοπάνογλου
Μαρία χ: Νικολῆ
χ: Νικολῆς χ: Χαραλάμπους.

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΛΕΓΞΕΩΣ

Πρὸς τὴν ἀξιότιμον Διαχειριστικὴν Ἐπιτροπείαν τοῦ Ταμιευτηρίου ὁ «Στρόβολος» ἐνταῦθα.

Ἀξιότιμοι κύριοι,

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν ὑμῖν τὸ πόρισμα τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τοῦ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν Διεύθυνσιν Ταμιευτηρίου διὰ τὸ ἔτος 1908—1909 ἣν ἐνηργήσαμεν συνῳδὰ τῇ ἐντολῇ ἣν ἀνέθεσαν ἡμῖν ἀπὸ κοινοῦ οἱ μέτοχοι κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 22ας Φεβρουαρίου 1909.

Μετοχαὶ κατὰ τὴν 7]20 Ἰανουαρίου 1909 ὑπῆρχον 190 ὅσαι καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Τὸ κεφάλαιον ἀνῆλθεν εἰς £1618. 12. 4. τὸ δὲ καθαρὸν κέρδος εἰς £101. 8. 4. ἀφαιρουμένων τῶν Γενικῶν Ἐξόδων ἐκ £12. 10. 0. Οὕτω δὲ τὸ κεφάλαιον μετὰ τοῦ καθαροῦ κέρδους ἀνέρχεται εἰς £1720. 0. 8. Τὸ καθαρὸν κέρδος ἀνελόγισεν εἰς ἑκάστην μετοχὴν £0. 10. 6. ἀναβιβαζομένην εἰς £9. 1. 0. $^1/_4$. Τὸ δὲ ἐπιτόκιον εἶναι 7. $^{39}/_{00}$.

Συμμορφούμενοι δὲ πρὸς τὴν ἐντολὴν ὑμῶν προέβημεν εἰς τὴν περατωθεῖσαν ἐκκαθάρισιν τῆς Ἑταιρείας.

Τρίμηνος προθεσμία ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς Ἑταιρείας ἤτοι ἡ 7]20 Ἀπριλίου 1909 ὡρίσθη πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν τῆς Ἑταιρείας. Κατὰ τὸ τρίμηνον δὲ τοῦτο διάστημα εἰσεπράχθησαν τόκοι £33. 3. 4. ἀναλογοῦντες εἰς ἑκάστην μετοχὴν £0. 3. 4$^1/_4$ ἀναβιβαζομένην εἰς £9. 4. 4$^1/_2$. Τὸ δὲ ποσοστὸν τοῦ τόκου εἶναι 7. $^{73}/_{00}$.

Ὁ Γενικὸς Ἰσολογισμὸς κλεισθεὶς τὴν 7]20 Ἀπριλίου 1909 ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐνεργητικὸν

Γραμμάτια Συνακτέα	£1655. 14. 1.
Ταμεῖον	» 97. 10. 2.
	£1753. 4. 3.

Παθητικὸν

Μέτοχοι	£1753. 4. 3.
	£1753. 4. 3.

Ἡ ἐν γένει Διοίκησις τῆς Ἑταιρείας ὑπῆρξε καλὴ καὶ τοῦτο μαρτυρεῖ ὅτι ἥτε Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπεία καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰργάσθησαν μετὰ ζήλου καὶ ἐνδιαφέροντος πρὸς προαγωγὴν τῶν Συμφερόντων τοῦ Ταμιευτηρίου.

Περαίνοντες δὲ τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν ἐκφράζομεν τὴν εὐαρέσκειαν ἡμῶν πρός τε τὴν Διαχειριστικὴν Ἐπιτροπείαν καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διὰ τὴν εἰλικρίνειαν μεθ' ἧς διεξήγαγον μέχρι σήμερον πάσας τὰς πράξεις τοῦ Ταμιευτηρίου.

Εὐχαριστίας δὲ ὀφείλουσι πάντες οἱ Μέτοχοι τῆς ῥηθείσης Ἑταιρίας πρὸς τὸν πρόεδρον αὐτῆς κ. Μαυρομιχάλην ὅστις ἀμισθεὶ καὶ ἀόκνως εἰργάσθη πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἑταιρείας.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν, ἀξιότιμοι κύριοι, μὲ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως.

Ἐν Στροβόλῳ τῇ 12]25 Ἀπριλίου 1909.

Οἱ ἐλεγκταὶ

Κ. Χατζηϊωάννου
Α. Χατζηϊωάννου
Γ. χ: Κωνσταντίνου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΪΡΟΥ «Ο ΙΦΙΤΟΣ»

ΔΗΛΩΣΙΣ

Συνεπείᾳ καθυστερήσεως τοῦ ἀετιτίμου τῶν γραμματίων τοῦ λαχείου, ἀπὸ πολλοῦ διανεμηθέντων καὶ κρατηθέντων ὑπὸ τῶν παραληπτῶν, τοῦ ὁποίου τὸ ποσὸν ὑπερβαίνει τὰς πεντακοσίας λίρας, συμβουλῇ τῆς Α. Ε. τοῦ Διπλωματικοῦ Πράκτορος τῆς Ἑλλάδος κ. Ἐπαμ. Φίλωνος, ἐπιτίμου προέδρου τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου καὶ ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀναβάλλεται καὶ αὖθις ἡ ἐκκύβευσις τοῦ Λαχείου διὰ τὴν 6/19 Δεκεμβρίου 1909, ἥτις ἀναβολὴ ἔσται καὶ ἡ τελευταία

Τῆς νέας ταύτης ἀναβολῆς ἐπωφελούμενον τὸ Δ. Συμβούλιον θὰ μεριμνήσῃ, συμφώνως πρὸς παμψηφεὶ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν αὐτοῦ, πρὸς διάθεσιν καὶ τῶν ὑπολειπομένων γραμματίων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν ὑπερβαίνει τὸ πέμπτον τοῦ ὅλου.

Γνωρίζομεν πρὸς τούτοις τῷ Κοινῷ, ὅτι ἡ Α. Ε. ὁ Διπλωματικὸς τῆς Ἑλλάδος Πράκτωρ κ. Ἐπ. Φίλων διεξάγει μετὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως συνεννοήσεις ἐξ ὧν ἐξαρτᾶται ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῆς οἰκοδομήσεως τῶν κτιρίων τοῦ Γυμναστηρίου τοῦ Συλλόγου, ἕνεκα τῶν νέων ἀποφάσεων αὐτῆς περὶ ἐπιχωματώσεως τῆς παρακειμένης τῷ γηπέδῳ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου διώρυγος.

Ἐν Καΐρῳ τῇ 3]16 Ἀπριλίου 1909.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Συλλόγου).

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Διὰ τῆς παρούσης γνωστοποιεῖται ὅτι ἡ Ἐπιτροπεία τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου εἶνε ἑτοίμη νὰ δεχθῇ αἰτήσεις διὰ τὴν θέσιν βοηθοῦ ἐν τῷ Κυπριακῷ Μουσείῳ.

2. Ὁ μισθὸς τῆς θέσεως ἔσται 12 λίραι κατ' ἔτος, ὁ δὲ ἐκλεγησόμενος ἔσται ὑπόχρεως νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὀξφόρδης ὅπως τύχῃ ἐν αὐτῷ Διπλώματος διὰ τὴν Κλασσικὴν Ἀρχαιολογίαν. Μετὰ δὲ τὴν λῆψιν τοῦ Διπλώματος τούτου θὰ ᾖ ὑπόχρεως νὰ σπουδάσῃ ἐν ἑνὶ ἢ πλείστοις Εὐρωπαϊκοῖς Μουσείοις.

3. Ὁ μισθὸς τῆς θέσεως θὰ δοθῇ ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἐκλογῆς καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ διδόμενος καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν σπουδῶν.

4. Ὁ πρὸς ἐκλογὴν εἰς τὴν ῥηθεῖσαν θέσιν ὑποψήφιος προσκαλεῖται νὰ δηλώσῃ τὰ προσόντα αὐτοῦ καὶ ὡσαύτως νὰ δώσῃ τὸ ὄνομα τῆς σχολῆς ἢ τῶν σχολῶν ἐν αἷς συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ καὶ νὰ προσαγάγῃ τὸ πιστοποιητικὸν ἢ δίπλωμα, οὗ ἔτυχεν ἀπὸ τῆς ῥηθείσης σχολῆς ἢ τῶν ῥηθεισῶν σχολῶν.

5. Αἱ διὰ τὴν περὶ ἧς πρόκειται θέσιν αἰτήσεις δέον νὰ ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὸν Ἐπίτιμον Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου, ὑφ' οὗ καὶ θὰ γίνωνται δεκταὶ μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου.

Κατ' ἐντολὴν

Δ. Κ. Καραγεωργιάδης
Ἐπίτ. Γραμ. Ἐπιτρ. Μουσείου.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 21ῃ Μαΐου 1909.

ΚΛΗΡΩΣΙΣ
ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝ. ΣΤΟΛΟΥ

Τῇ προπαρελθούσῃ Κυριακῇ 26 Ἀπριλίου ἐγένετο ἐν Ἀθήναις ἡ πρώτη τοῦ ἔτους τούτου κλήρωσις τοῦ Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων.

Οἱ κερδήσαντες λαχνοὶ εἶναι οἱ ἑξῆς:

α')	612,736	κερδήσας	δραχ.	100,000
β')	537,126	»	»	25,000
γ')	857,938	»	»	10,000

Οἱ ἀριθμοὶ 638,510, 470,258, 312,369, ἐκέρδησαν ἀνὰ 5,000 δραχμάς.

Οἱ ἀριθμοὶ 123,203, 739,051, 188,464, 066,866, 489,006, ἐκέρδισαν ἀνὰ 1000 δραχμάς.

Ο ΜΑΧΜΟΥΤ ΣΕΦΚΕΤ ΠΑΣΑΣ
ΠΑΡΑ ΤΩ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ

Τῇ 1ῃ Μαΐου ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦ ἐπελάσαντος εἰς Κ/πολιν συνταγματικοῦ στρατοῦ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμ. Πατριάρχην γενόμενος δεκτὸς μετὰ τιμῶν ἐξαιρετικῶν.

Ὁ Μαχμοὺτ Σεφκὲτ πασᾶς μετὰ τῆς τυπικῆς φιλοφρονήσεως ἐδήλωσεν ὅτι καθῆκον του ἐθεώρησε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ καὶ ἐπισήμως ἵνα τῷ ἀποδείξῃ πόσον προσπαθεῖ ὅπως πᾶσαι αἱ ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ ἐθνότητες συμβιῶσιν ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ. Ὁ ἀρχιστράτηγος πολλὰ τὰ καλὰ εἶπε περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ἐπαινέσας τοὺς Ἕλληνας ὡς πατριώτας καὶ ἀκολουθοῦντας πολίτευμα συνταγματικόν. Εἶτα ἡ Α. Ἐξοχότης ὡμίλησε περὶ ἀναγκαίας ἐκκαθαρίσεως εἰς τοὺς σοφτάδες εἰπὼν ὅτι ἐκ τῶν 7000 τούτων μόνον 3000, ἠδυνήθησαν νὰ δώσωσιν ἐξετάσεις, οἱ δὲ ἄλλοι ἐστάλησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας των.

Ὁ ἀρχιστράτηγος ὡμίλησεν ἐπίσης διὰ μακρῶν καὶ περὶ τῆς στρατιωτικῆς θητείας τῶν χριστιανῶν.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ στρατοῦ θ' ἀποτελῆται ἐκ χριστιανῶν ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ στρατολογικὸς νόμος θὰ βραδύνῃ νὰ ψηφισθῇ καὶ ὑπάρχουσι πλεῖσται αἰτήσεις ὁμογενῶν ὁ Μαχμοὺτ Πασᾶς θεωρεῖ ὡς τὸ καλλίτερον μέσον ὅπως δεχθῇ ὡς ἐθελοντὰς τοὺς χριστιανοὺς μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου. Τὸ διάστημα καθ' ὃ οἱ ἐθελονταὶ οὗτοι ἤθελον ὑπηρετήσει ἐν τῷ ὀθωμανικῷ στρατῷ θὰ λογισθῇ ἀργότερον, ὅταν ἐπιψηφισθῇ ὁ νόμος περὶ στρατολογίας καὶ θὰ ἀφαιρεθῇ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς θητείας.

Ἐπίσης ὁ ἀρχιστράτηγος ἐδήλωσε ὅτι θέλει δεχθῇ εἰς τὸ μέλλον καὶ ἀστυνόμους χωροφύλακας Ἕλληνας, ἀρκεῖ οὗτοι νὰ γνωρίζωσιν ὀλίγον τὴν τουρκικὴν καὶ ὅτι προσεχῶς ἐπισήμως καὶ διὰ τοῦ τύπου θὰ δημοσιεύσῃ τούτους.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ 11 ΜΑΪΟΥ

Προεδρεία Ἀρμοστοῦ.

ΘΕΟΔΟΤΟΥ. Καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ἄλωνας ζητούντων ἄδειαν βοσκῆς εἰς τι πλησίον τοῦ χωρίου των δάσος.

Ἐπίσης ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Μόρφου ἐξαιτουμένων ὅπως ἐπεκταθῇ ἡ ὁδὸς Παλαιχωρίου μέχρι Μόρφου διὰ τὸ ὁποῖον προσφέρουσι 2 ἡμερῶν ἐργατικὰ πέραν τῶν τοῦ νόμου.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ. Καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῆς Μεσαγειτονιᾶς, Ἀγ. Ἀθανασίου καὶ Γερμασόγειας παραπονουμένων διὰ τὸς ὑπὸ βοσκῶν γινομένας εἰς τὰ κτήματά των ζημίας.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

ΠΙΣΤΩΣΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ

(συνέχεια)

ΧΑΤΖΗ-ΙΩΑΝΝΟΥ. Ὁ ἐντ. ἐκ Λευκωσίας βουλευτὴς εἶπε χθὲς, ὅτι πρέπει μείζονες ἐλευθερίαι νὰ δοθῶσιν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο καὶ εἰς τοῦτο ἀντετάχθη ὑπὸ Ὀθωμ. μέλους ὅτι α' ὁ λαὸς δὲν εἶναι ἔτι ὥριμος πρὸς τοιαύτας παραχωρήσεις β' ὅτι ἡ μειονότης θὰ ὑποδουλωθῇ εἰς τὴν πλειονότητα καὶ γ' ὅτι αἱ συνθῆκαι δὲν ἐπιτρέπουσι τὰς ἐλευθερίας ταύτας. Ὅτι ὁ λαὸς εἶναι ὥριμος πρὸς μείζονας πολιτικὰς ἐλευθερίας μαρτυρεῖ ὁ 30ετὴς συνταγματικὸς βίος του καθ' ὃν τόσαι πρόοδοι ἐπετελέσθησαν.

Ἐὰν ὁ τόπος εἶναι ὥριμος πρὸς ἐλευθερίας τοῦτο κρίνεται ἐκ τῆς χρήσεως τῶν μέχρι τοῦδε ἐλευθεριῶν του.

Ὅταν τὸ πρῶτον ἦλθεν ἡ ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐνταῦθα εὗρε τοιαύτας ἐλλείψεις ἐλευθεριῶν ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ οὐδὲ ἴχνος προόδου ἐν οὐδενὶ κλάδῳ τοῦ ἀνθρωπίνου ἐπιστητοῦ. Καὶ ὁ λόγος τῆς στασιμότητος ταύτης ἦτο, παρ' ὅλην τὴν φιλομάθειαν τοῦ λαοῦ, ἡ ἔλλειψις τολιτικῶν ἐλευθεριῶν διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὰ ἀγαθὰ τῆς προόδου. Ἀλλ' ἀφ' ὅτου ἐλευθερώτερον πολίτευμα ἐδόθη, ὁ λαὸς ἀμέσως ἀνεπτύχθη εἰς ὅλους τοὺς κλάδους. καὶ ἐπιστήμας καὶ ἐμπόριον καὶ ναυτιλίαν καὶ βιομηχανίας.

Ὁ λαὸς οὗτος καὶ ὡς ἐκ τῶν παραδόσεών του καὶ ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ἐλευθεριῶν του καὶ τῶν προόδων ἃς ἐπετέλεσεν καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος του εἶναι ἄξιος πολὺ πλειοτέρων ἐλευθεριῶν. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι τὸ πολίτευμα ἐπιδρᾷ ἐπὶ τὴν πρόοδον λαοῦ τινος καὶ ὅτι ὁ λαὸς αἰσθάνεται καὶ ζητεῖ πολίτευμα μᾶλλον ἐλεύθερον πάντοτε.

Ἡ παροχὴ μειζόνων ἐλευθεριῶν συμφωνεῖ καὶ πρὸς τὰς ἐπαγγελίας τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν κατοχὴν καὶ πρὸς τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπιδεικνυομένην τάσιν καὶ πρὸς τὴν ἐν γείτονι χώρᾳ ἐπιτελεσθεῖσαν μεταβολήν. Νομίζω ὅτι τοιαύτη αἴτησις τιμᾷ τὸν Κυπριακὸν, καὶ εὐχαριστεῖ τὸν Ἀγγλικὸν λαὸν ὅστις ἔχει νὰ δείξῃ μακρὸν ἀγῶνα πρὸς ἐλευθερίαν καὶ μεγάλους θριάμβους καὶ διὰ τοῦ Magna carta, Bill of rights καὶ τοῦ Habeas corpus.

Οὐδεμία βλάβη θὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς τοιαύτης πολιτικῆς μεταβολῆς εἰς τὴν μειονότητα διότι αὕτη θὰ ἐπιφέρῃ ὥστε αἱ ἀνάγκαι τῆς χώρας νὰ καταστῶσιν αἰσθητότεραι καὶ τοιαύτη πρόοδος θὰ ἐπέλθῃ ὥστε οἱ πάντες θὰ εὐχαριστηθῶσιν ἐξ αὐτῆς.

Ἡ παραχώρησις καὶ ἐνάσκησις τῶν ἐλευθεριῶν τούτων δὲν θὰ εἶναι δικαίωμα ἑνὸς στοιχείου μόνον ἐν τῷ τόπῳ. Καὶ ἐν τῇ γείτονι Τουρκικῇ αὐτοκρατορίᾳ αἱ μειονότητες δὲν ἐπροστατεύθησαν δι' ἰδιαιτέρων μέτρων ἀλλὰ πᾶσαι αἱ μειονότητες καὶ πλειονότητες μετέχουσι τῶν ἀγαθῶν τοῦ νέου συνταγματικοῦ χάρτου.

Θὰ ἦτο περίεργον ἂν μὴ τι ἄλλο εἴπω ἐὰν ὁ Τουρκικὸς λαὸς εὑρεθῇ μὲ μείζονας πολιτικὰς ἐλευθερίας ἢ ὁ Κυπριακὸς ὅστις πρότερον ἦτο ἐν ἀνωτέρᾳ θέσει πολιτικῶς.

Καὶ ἐνῷ ὁ Κυπριακὸς λαὸς ζητεῖ μείζονας πολιτικὰς ἐλευθερίας καὶ τὸ Συμβούλιον εὕρυνσιν τῆς δικαιοδοσίας του, ἔρχεται ἐξ Ἀγγλίας τὸ περὶ δικαστηρίων διάταγμα ὅπερ ἐπόθησε πάντας ἱκανὴν πικρίαν. Σπουδαιότατα νομοθετήματα ἐψηφίσθησαν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου· διότι δὲν ἐζητήθη ἐπίσης ἡ ψήφισις τῶν μέτρων ἐκείνων διὰ τὰ δικαστήρια ἀπὸ τὸ Συμβούλιον τοῦτο; Ἡ χώρα προώδευσε νομικῶς ἀρκετὰ, τὸ Συμβούλιον εὐμοιροῖ πολλῶν μελῶν δικπρεπῶν νομικῶν ὥστε δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ μὴ θεραπευθῶσι διὰ τοῦ Συμβουλίου αἱ ἀνάγκαι τὰς ὁποίας σκοπεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὸ διάταγμα τοῦτο.

Ἀφοῦ δὲ ὑπάρχει νομοθετικὴ ἐξουσία ἀνεγνωρισμένη, ἱκανὴ καὶ δικαιουμένη νὰ νομοθετῇ καὶ ὑπεύθυνος διὰ τὰ νομοθετήματά της ἐν τῷ τόπῳ, διατὶ νὰ ὑπάρχῃ μακρὰν ἄλλη τις ἀρχὴ ἄγνωστος ἥτις νὰ νομοθετῇ ἀνευθύνως;

Ὅταν οἱ νόμοι ἐκδίδονται, ὡς ἀπὸ σκοτεινοῦ μαντείου καὶ ἡ χώρα καὶ τὸ Συμβούλιον στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐλέγχου καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων τούτων, τοῦτο εἶναι ἀπόδειξις τῆς σκληροτέρας δουλείας. Δικαίως ἐλέχθη ὅτι τοῦτο εἶναι μείωσις τῶν δικαιωμάτων τοῦ Συμβουλίου τούτου.

Περιορίζεται δηλαδὴ ἡ ἐλευθερία τοῦ Συμβουλίου τούτου ὅταν δὲν δικαιοῦται νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ σπουδαιοτάτων ζητημάτων ὡς ἡ δικαιοσύνη τοῦ τόπου.

Πρὸς δὲ, καταργεῖται μία σπουδαιοτάτη ἐγγύησις πάσης νομοθετικῆς ἐξουσίας ἡ δημοσιότης. Ἡ δημοσιότης θέτει εἰς ἔλεγχον τὴν νομοθ. ἐξουσίαν καὶ ἐπὶ πλέον παρέχει εἰς τὸν λαὸν εὐκαιρίαν νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ παράσχῃ τὰς γνώμας του ἐπὶ τῶν ψηφιζομένων νομοθετημάτων.

Τὸ νομοθέτημα ὅπερ θὰ γείνῃ νόμος δὲν πρέπει νὰ στερῆται τοῦ κύρους τῶν στοιχειωδῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ψηφίζονται οἱ νόμοι δηλαδὴ τὸ νὰ ἀπορρέῃ ἐκ τῆς γενικῆς καὶ ἐλευθέρας βουλήσεως τοῦ λαοῦ ἐφ' οὗ θὰ ἐφαρμοσθῇ.

Τὰ κακὰ τῆς τοιαύτης Νομοθετικῆς μεταβολῆς ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τοῦ Συμβουλίου ἐξεδηλώθησαν ἤδη· διότι χάος ἐπικρατεῖ ἀνὰ τὸν νομικὸν κόσμον καὶ διὰ τοῦτο τὸ διάταγμα ἐκεῖνο πρέπει νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ Συμβουλίου τούτου, καὶ διὰ νὰ διορθωθῇ καὶ διὰ νὰ ἐπικυρωθῇ ὅπως εἶναι συνταγματικῶς ἀπαραίτητον.

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ. Λυποῦμαι ὅτι εὑρέθη ἀντιλογία ἐπὶ ζητήματος ἐφ' οὗ τὸ Συμβούλιον ἔπρεπε μιᾷ γνώμῃ νὰ διεξαγάγῃ τοὺς ὡραιοτέρους καὶ εὐγενεστέρους αὐτοῦ ἀγῶνας. Δὲν εἶναι ἀνάγκη μακρᾶς ἀναπτύξεως διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι τὰ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ ἐλευθερίαι εἶναι ἡ βάσις τῆς προόδου παντὸς λαοῦ καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτιτισμοῦ καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι σήμεσον παγκοίνως ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ παντὸς λαοῦ κλίνοντος πρὸς τὴν πρόοδον. Καθ' ὃν χρόνον πανταχοῦ ζητοῦνται καὶ παραχωροῦνται συντάγματα, καὶ αὐτὸς ὁ Σάχης τῆς Περσίας παρέχει σύνταγμα εἰς τὴν χώραν του, μὲ ἀπορίαν καὶ μὲ ἔκπληξιν ἀκούεται ἡ συζήτησις αὕτη ἐν τῷ Συμβουλίῳ τούτῳ· εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορία τοῦ Συμβουλίου τούτου ἥτις παρεχωρήθη κατόπιν ζωηρῶν αἰτήσεων τοῦ λαοῦ μετὰ μακρὰν πολιτικὴν ἀφάνειαν ἀνακύψαντος διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς καλλιτέραν σχετικῶς θέσιν.

Ἐὰν πρὸ 25 ἐτῶν ὁ λαὸς διεμαρτύρετο διὰ τὴν στενότητα τῶν πολιτικῶν του ἐλευθεριῶν πολὺ περισσότερον σήμερον ὅτε ὁ λαὸς ἀνεπτύχθη ὑπὸ τὰς ὀλίγας ταύτας ἐλευθερίας. Ἵνα δὲ λαλήσω μᾶλλον συγκεκριμένως λέγω ὅτι δὲν δικαιούμεθα νὰ διαθέσωμεν οὔτε μίαν δεκάραν ἐκ τοῦ προυπολογισμοῦ διὰ τὴν χώραν, δηλαδὴ δὲν δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν τὸ προϊόν τῶν μόχθων καὶ ἱδρώτων μας. Διότι οὐδόλως μὲν ἡμεῖς μετέχομεν τῆς διοικήσεως τῆς χώρας τὸ δ' Ἐκτελεστικὸν εἶνε ἁπλῆ σκιά. Ἕνεκα τούτου πλὴν τῶν ἠθικῶν ἐπέρχονται καὶ πραγματικαὶ βλάβαι εἰς τὸν λαὸν διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν ἐλευθεριῶν του. Καὶ δὲν φαντάζομαι ἢ ὡς καταδίκην τοῦ λαοῦ, τὸ νὰ παραμείνωσιν ἐπὶ μακρὸν περιωρισμέναι αἱ μικραὶ αὗται ἐλευθερίαι.

Διὰ τοῦτο πάσῃ δυνάμει διαμαρτύρομαι κατὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ καὶ μάλιστα ὅταν ὡς λόγος φέρεται, καὶ δὴ ὑπὸ αἱρετοῦ μέλους, ὅτι ὁ λαὸς δὲν εἶνε ἄξιος τοιούτων εὐρυτέρων ἐλευθεριῶν.

Ἡ πολιτ. ἀνάπτυξις λαοῦ τινος συμβαδίζει πρὸς τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ πολιτ. κατάστασιν καὶ διακηρύττω ὅτι αἱ ψευδελευθερίαι καὶ τὰ περιορισμένα δικαιώματα βλάπτουσι τὸν λαὸν περισσότερον ἢ αὐτὴ ἡ δουλεία· διότι διὰ τῶν ψευδελευθεριῶν ρίπτεται στάκτη εἰς τὰ ὄμματα τῶν λαῶν καὶ καταπνίγεται ἡ πρὸς μείζονας ἐλευθερίας τάσις αὐτῶν δίδεται δὲ τὸ μέσον ὅπως τὰ μικρὰ ἐλαττώματα τὰ παρομαρτοῦντα εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἀναπτυχθῶσιν λ. χ. κομματισμὸς καὶ ἡ διάσπασις, ἐνῷ κωλύουσι τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀληθῶν ἀγαθῶν καρπῶν τῆς ἐλευθερίας.

Καὶ τὰ πράγματικὰ ταῦτα ἀγαθὰ δὲν εἶνε βεβαίως ἡ ἐνέργεια ἐκλογῶν καὶ ἀποστολὴ βουλευτῶν διὰ νὰ κάμνωσι συστάσεις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρορωμένας ἀλλὰ νὰ μετέχωσιν ἀμέσως τῆς διοικήσεως αὐτῶν καὶ νὰ ἀναπτύσσωσι τὴν αὐτοπεποίθησίν των. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ λοιπὸν τοιούτου πολιτεύματος ἀναπτύσσεται ἡ πρόοδος τοῦ λαοῦ καὶ ἐὰν ἔχωμεν ἔτι ἐλείψεις τινας ἃς βεβαιωθῇ τὸ ἐντ. μωαμεθ. μέλος ὅτι ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἐλευθέρου πολιτεύματος αὗται θὰ πληρωθῶσι.

Καὶ ἐὰν ἀμφιβάλλῃ τὸ ἐντ. μέλος ἃς ἀποβλέψῃ πρὸς τὴν Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίαν ἔνθα παραχωρηθῶ πλήρης πολιτικὴ ἐλευθερία δι' ἀποτόμου μεταπτώσεως καὶ ὅμως ὁ λαός της θὰ ἀναπτυχθῇ καὶ οὐδεὶς θὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἦτο ὥριμος διὰ τοιαύτην μεταβολήν.

Δὲν πιστεύω ὅτι τὸ ἐντ. μέλος θὰ εἴπῃ ὅτι τὸ παραχωρηθὲν σύνταγμα θὰ βλάψῃ τὸν λαὸν τῆς Τουρκίας καὶ δὲν βλέπω διατὶ ὅ,τι ἐκεῖ εἶνε συμφέρον δὲν θὰ εἶνε καὶ ἐδῶ.

Ὀφείλω ἐν τέλει νὰ εἴπω ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον βασιλικὸν διάταγμα ὅτι διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἔρχεται ἡ Κυβέρνησις νὰ καταστρατηγήσῃ τὰ δικαιώματα τῆς χώρας.

Τί θὰ συμβῇ ἐὰν τὸ Νομοθ. Συμβούλιον θελήσῃ νὰ νομοθετήσῃ ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος ἐφ' οὗ καὶ τὸ διάταγμα;

Δὲν εἶνε ζήτημα ὅτι ἡ τοιαύτη πρᾶξις τοῦ Στέμματος εἶνε πως ἀντισυνταγματικὴ καὶ δέον νὰ ληφθῇ πρόνοια ὄχι μόνον τὸ τοιοῦτον νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ, ἀλλὰ καὶ τὸ γενάμενον νὰ ἀρθῇ. Ἀπὸ τῆς αὐστηρᾶς διεκδικήσεως τῶν ὀλίγων ὑπαρχόντων δικαιωμάτων του ὁ λαὸς θὰ ἀντλήσῃ τοὺς τίτλους του διὰ μείζονα πολιτικὰ δικαιώματα.

ΣΙΕΦΚΕΤ. Δευτερολογεῖ θέλων νὰ ἀποδείξῃ ὅτι αἱ ὀθωμανικαὶ μειονότητες ὑπεδουλώθησαν εἰς τὰς πλειονότητας ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Κρήτῃ.

ΑΡΜΟΣΤΗΣ. Ἀπὸ δύο ἤδη ἡμερῶν συζητοῦμεν τὴν πίστωσιν τοῦ Νομοθετικοῦ καὶ τὴν παροχὴν μειζόνων ἐλευθεριῶν εἰς τὸ Συμβούλιον, ἔσχομεν δὲ ἱκανὰς περὶ τούτων ἀγορεύσεις. Ἐὰν τώρα εἰσέλθωμεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς Κρήτης ὁ Θεὸς γνωρίζει ποῦ θὰ καταλήξωμεν. Περιπλέον δὶς ἤδη τὸ ἐντ. μέλος ἠγόρευσεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ ἐξέθηκεν ἐν πλάτει τὰς βλέψεις τῶν Ὀθωμανῶν καὶ δὲν νομίζω ὅτι θὰ τὰ ἐκθέσῃ καλλίτερον ἤδη.

Ἐπίσης τὰ Ἑλληνικὰ μέλη ἐξέθηκαν τὰς σκέψεις των καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ παρατραβῇ ἡ συζήτησις αὕτη.

ΣΙΕΦΚΕΤ. Λέγει ὅτι παρεσύρθη εἰς τὴν τὴν συζήτησιν ταύτην ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν μελῶν.

Τέλος τὸ κονδύλιον (£763) ψηφίζεται.

ΚΟΝΔΥΛΙΟΝ ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΑΡΑΟΥΖΟΣ. Ὁμιλεῖ περὶ ἀγορᾶς τῶν τηλεγράφων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνιστᾷ νὰ δοθῇ ἐπιχορήγησίς τις εἰς τὴν Ἑταιρείαν διὰ νὰ πυκνώσῃ καὶ βελτιώσῃ τὴν τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν. Συνιστᾷ τὴν ἵδρυσιν τηλεγραφικῶν σταθμῶν ἐν Πισσουρίῳ, Κοιλανίῳ, Πόλει Χρυσοχοῦς, Ζυγίῳ, Λευκάροις, Λευκωνίκῳ καὶ Καρπασίᾳ.

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ. Συνιστᾷ τὴν βελτίωσιν τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας ὡς καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ μισθοῦ τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως.

Συνιστᾷ ὅπως οἱ ὑπάλληλοι μὴ ἀναμιγνύωνται εἰς κομματικὰ ἵνα μὴ κλονίζεται ἡ πεποίθησις τοῦ λαοῦ περὶ πιστῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ συνιστᾷ τὴν μετάθεσιν τῶν τοιούτων ὑπαλλήλων.

ΖΙΑΗ Ζητεῖ ὅπως παρέχεται ἄδεια ἀργίας εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς ὑπαλλήλους κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων τοῦ Μωάμεθ.

ΧΑΤΖΗ-ΙΩΑΝΝΟΥ. Συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κ Νικολαΐδου διὰ τὸ μεταθετὸν τῶν ὑπαλλήλων ὅταν ὅμως τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἐπιβάλλει τοῦτο διότι ἡ τοιαύτη ἄνευ λόγου μετάθεσις εἶνε δεινὸν οἰκονομικὸν πλῆγμα κατὰ τῶν ὑπαλλήλων τούτων καὶ διότι θὰ ὑποτάξῃ τοὺς ὑπαλλήλους εἰς τοὺς πολιτευομένους.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ. Συμφωνῶ ὡς πρὸς τὸ μεταθετὸν τῶν ὑπαλλήλων τούτων ὅταν ἀναμιγνύωνται σφοδρῶς εἰς τὰ κομματικὰ καίτοι ἐγὼ θὰ τοὺς συνεβούλευον νὰ ἀπέχωσι τούτων ὡς καὶ τοὺς πολιτευομένους νὰ μὴ ζητῶσι τὴν βοήθειαν τοιούτων ὑπαλλήλων. Ἐπίσης οἱ ὑπάλληλοι νὰ ἦνε ἀνώτεροι φυλετικῶν αἰσθημάτων ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν καθηκόντων των. Συνιστᾷ ὅπως τὰ Θεοφάνεια θεωρηθῶσιν ἑορτάσιμος ἡμέρα διὰ τοὺς ὀρθοδόξους ὑπαλλήλους.

ΧΑΜΙΤ. Συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς παραχωρήσεως ἀδείας εἰς τοὺς Μουσουλμάνους ὑπαλλήλους κατὰ τὰ γενέθλια τοῦ Μωάμεθ ὡς καὶ τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων εἰς τοὺς Χριστιανούς.

ΛΟΪΖΟΥ. Νομίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ μετατίθενται πάντες οἱ ὑπάλληλοι ἀλλὰ μόνον οἱ μὴ ἐκπληροῦντες τὸ καθῆκον των καὶ οἱ παρέχοντες τοιαύτην ὑπόνοιαν ὡς ἐκ τῆς ζωηρᾶς ἀναμίξεώς των εἰς τὰ κόμματα. Παρατηρεῖ ὅτι ἀπεμακρύνθησαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ὑπάλληλοι ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας καίτοι ἔχουσιν ὅλα τὰ προσόντα ὑπηρεσίας εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο καὶ ἐπηνέθησαν ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ πρώην ὀρχιγραμματέως.

Τὸ κονδύλιον (£2471) ψηφίζεται.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΣΩΖΟΣ. Εὑρίσκει εὐχάριστον τὴν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ τυπογραφείου πλὴν παραπονεῖται διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐκτυπώσεως τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος καὶ τῶν νόμων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Τουρκικὴν καὶ ζητεῖ ἢ νὰ ἐκτυπόνωνται καὶ αἱ τρεῖς ὁμοῦ ἢ νὰ μένῃ καὶ τὸ Ἀγγλικὸν μέχρις οὗ ἑτοιμασθῶσι καὶ τὰ ἄλλα κείμενα.

ΧΑΜΙΤ. Ἀναφέρει ὅτι πρό τινων μόλις στιγμῶν ἔλαβε τὴν Τουρκικὴν Ἐπίσημον Ἐφημερίδα τῆς 22 Ἰανουαρίου 1909. Παραπονεῖται διὸ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν Τούρκων στοιχειοθετῶν.

ΣΙΕΦΚΕΤ. Λέγει περίπου τὰ αὐτὰ καὶ ζητεῖ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ μισθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τυπογραφείου.

ΖΙΑΗ. Ἐπιτίθεται διὰ μακρῶν κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τυπογραφείου.

Τὸ κονδύλιον (£1423) ψηφίζεται.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑποκατάστημα τῆς Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς ἱδρύσαν Τμῆμα ἐμπορευμάτων ἀναλαμβάνει τὴν πώλησιν γεννημάτων, καπνῶν καὶ ἄλλων ἐμπορευμάτων ὡς καὶ τὴν ἀποστολὴν ὀρύζης, Αἰγύπτου καὶ Ραγγοῦν, ζαχάρεων, πετρελαίων κενῶν σάκκων ἀλεύρων κτλ.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας ἀπευθυντέον πρὸς αὐτήν.

Banque d' Orient-Alexandrie.

Ὁ Διευθυντὴς

Ν. Σ. Φραγκούδης.

ΚΑΛΑΜΙΑ
ΚΑΛΑΜΙΑ
ΚΑΛΑΜΙΑ

εὑρίσκονται καὶ πωλοῦνται παρὰ τῷ κ.

ΣΟΦΟΚΛΕΙ ΓΕΩΡΓΑΛΛΙΔΗ

ΒΑΜΒΑΚΟΣΠΟΡΟΙ

Τὸ ἀρχαῖον καὶ ἀνὰ τὴν Κύπρον γνωστότατον Κατάστημα α' **Ι. Μ. Ζαχαριάδης»** προμηθεύει ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν τοὺς ἀρίστους ἀμερικανικοὺς βαμβακοσπόρους, ὧν ἡ μεγάλη ἀπόδοσις καὶ ἐκλεκτὴ τοῦ βάμβακος ποιότης κατέστησαν αὐτοὺς περιζήτητους.

Οἱ καλλιεργηταὶ βάμβακος ἃς ζητήσωσι παρὰ τοῦ Καταστήματος τούτου βαμβακοσπόρους μετὰ τῆς βεβαιότητος ὅτι θὰ λάβωσιν ἐξ αὐτῶν ἀρίστην καὶ ἄφθονον συγκομιδήν.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΪΑ

Ὁ ἐξ Ἀθηνῶν Βαυαρὸς Ἕλλην κ. **ΓΕΩΡΓ. ΣΤΑΝΖΟΣ** ἐν τῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Σεραγίου ἐργοστασίῳ του κατασκευάζει ἐπίπλα διάφορα, καναπέδες καὶ πολυθρόνες καὶ ἄλλας ἕδρας ὅλως εὐρωπαϊκὰς μετὰ ὑφασμάτων ποικίλων καὶ ἁρμονικῶν χρωμάτων καὶ ποιότητος ἀρίστης.

Πωλοῦνται σκελετοὶ τῶν ἐπίπλων τούτων καὶ ὑφάσματα πρὸς συναρραφὴν κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς φιλοκαλίας τῶν ἀγοραστῶν.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΝΑΠΑΥΛΑ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΑΣ ΤΡΩΟΔΟΥΣ

Τὸ Τρώοδος ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος προσελκύει κατὰ τὸ θέρος πλείονας ἐπισκέπτας οἵτινες κατὰ τὸ μακρὸν ταξείδιον δὲν εὕρισκον μέχρι τοῦδε τόπον πρὸς ἀνάπαυλαν· Τὴν μεγάλην ταύτην ἀνάγκην ἀνέλαβε νὰ θεραπεύσῃ ρέκτης ἐπιχειρηματίας ὁ κ. **Γρ. Φιλιππίδης,** παρὰ τὴν Γαλάταν καὶ ἐπὶ τῆς ἁμαξιτοῦ Λευκωσίας Τρωόδους ἱδρύσας τὸν

ΣΤΑΘΜΟΝ ΚΑΛΛΙΑΝΩΝ

περιλαμβανοντα:

Σταθμὸν ἁμαξῶν, Ξενοδοχεῖον καὶ Ἑστιατόριον. παντοπωλεῖον, οἰνοπνευματοπωλεῖον καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον εἰς ταξειδιώτας.

Καθαριότης πρόθυμος καὶ ἀκριβὴς ὑπηρεσία ἀντὶ τιμῆς καὶ ἀμοιβῆς μετρίας ἀποτελοῦσι τὰ ἄριστα συστατικὰ τοῦ ἀληθοῦς τούτου ἀναπαυτηρίου τῶν ταξειδιωτῶν.

ΤΟ ΠΑΝΔΟΧΕΙΟΝ (Χάνι) τοῦ κ. Κ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, κείμενον μικρὸν ἔξωθι τοῦ χωρίου Ἀκάκι ἐνοικιάζεται ἀπὸ 1ης προσεχοῦς Ἰουλίου ἐπὶ ἓν ἔτος.

Οἱ βουλόμενοι ἃς ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΑΓΟΡΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Σῖτος	τὸ κοιλὸν	γρ.	50—54
Κριθὴ	»	»	17—18
Βρόμη	»	»	13—14
Ὄροβος	»	»	36
Ἄνισον ἡ ὀκᾶ		»	$5^1/_2$
Λινόσπορος	»	»	$1^3/_4$
Κουκκία ξηρὰ	»	»	$1^1/_4$—$1^1/_2$
Σταφ. μαῦραι	»		$1^1/_4$
» βραστὰ	»		$1^1/_4$
Γεώμηλα	»	παρ.	35—45
Κρόμμυα	»	»	35—40
Ἔλαια ἐντόπια ἡ λίτρα		γρ.	30—32
» ξένα	»	»	30
Βάμβαξ	»	»	22
Μαλλία	»	»	25
Οἶνοι τὸ γομάρι		»	54—120
Κουμανδαρία	»	»	220-250
Ρακὴ σουμα 20 β. ὀκὰ		»	$^{60}/_{40}$

ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ

Ὄρυζα ὁ σάκκος		γρ.	700
Σάκχαρον	»	»	320
Σάπων ἑλληνικὸς ἡ ὀκᾶ		»	$5^1/_2$
Πετρέλαιον ρωσσικὸν τὸ κιβώτιον		»	62

(Ὅλα μὲ λίραν Ἀγγλίας γρ. 182)

Τύποις «Λευκωσίας»

Ε. Κ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ καὶ Σίας.